

Jó Pajtás

Sandro Botticelli

2013. február 21-én, csütörtökön Figura Ede drámapedagógus vendégszerepelt a csantavéri Hunyadi János Általános Iskolában. Az előadóművész 15 évet dolgozott az oktatásban óvóbácsi-ként, tanítóként, iskolaigazgatóként. Irodalmi műsorai a zene és a költészet iránti szeretetéből, valamint a pedagógusi hivatás gyakorlása alatt szerzett tapasztalataiból születtek. Meggyőződése szerint gyermekeink anyanyelvi nevelésében, szépérzékének fejlesztésében, kulturális örökségünk átadásában nagy szerepe van a versnek, és napjaink líraellenes közegében az énekelt vers könnyebben jut el a minden jóra fogékony gyermek belső világához. Műsoraiban ismert magyar költők megzenésített versei segítségével, a gyerekekkel

Figura Ede vendégszerepelt a csantavéri iskolában

közösen – mindig az adott korosztály szintjén –, a gyermeki lélekhez közelálló dolgokról: a természetéről, állatokról, növényekről, irigységről, félelemről, játékról, nagyotmondásról, a kicsiket körülvevő folyamatosan bővülő világról énekelnek, játszanak, beszélgetnek. A dalokat – a problémát tompító vagy kifigurázó – humoros szöveg köti össze.

Ez alkalommal a Hétfejű sárkány, a Már néha gondolok a szerelemre, illetve a Tiszta szívvel című vidám összeállítással kedves-

kedett a közönségnek. Az énekelt versek élő előadásban – a gépi zenét mellőzve –, akusztikus gitár kíséretében szóltak meg. A műsor folyamán a gyerekek a cselekmény aktív szereplőivé váltak, együtt énekeltek, játszottak, ily módon gyarapíthatták irodalmi tudásukat, gazdagíthatták zenei élményüket. A hunyadi diákok nagyon élvezték a produkciót, a végén nagy tapsal jutalmazták Ede bácsit.

Sz. E.

Február 14-én, Valentin-napján iskolánkban jelmezbál volt. Én boszorkánynak öltöztem. Volt rajtam egy nagy szoknya, kendő, az arcomon nagy orr meg szemüveg. A belépő egy kis édesség volt, amit a szabadkai Žarko Zrenjanin iskola tanulóinak ajándékoztunk. Lehellet és Szuzival a tornaterem bejáratánál vártuk a bála érkezőket, akik kosarunkba tették az édességet. A bálon jó zene szólt. Táncoltunk és versenyeztünk is. Felfújt lufit kellett a táncolóknak a fejükkel megtartaniuk. Sok lufi kidurrant, így a tancsi kitalálta, hogy a kilépő egy kidurrant lufidarab legyen. Nagyon jól éreztük magunkat. Szeretném, ha jövőre is bálózhatnánk!

Szakáll Edina

3. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Jelmezbál

A jelmezes 3. c osztály

Táncverseny

A küldöttség az édességgel a Žarko Zrenjanin iskolában

Ha valaki a sarkamba lép, megéri az esküvőmet

Arany János, híres költőnk már nagy-kőrösi tanárkodása idején is több verset írt azzal a szándékkal, hogy a magyar népet tanítsa, leszoktassa egy-egy hibájáról. Például, hogy ne higgyen a babonákban. A Bajusz című elbeszélő költeményét is ilyen szándékkal írta, melyben ironikus hangon világít rá a magyar nép hiszékenységre. Ha még nem olvastátok, lapozzatok bele, ti is jókat fogtok derülni a babonás Szűcs Györgyön.

Biztosan hallottatok már a szerencsehozó ételekről is. Egy középkori babona szerint, ha nem falunk föl mindent szilveszterkor, az új esztendőben nem fogunk hiányt szenvedni. Ilyenkor a ropogósra sült malac boldog, minden szempontból ígéretes esztendőt jelent. Ha újév napján először lencsét eszel, egész évben szerencsés leszel, s soha nem ürül ki a pénztárcád.

Hisznek-e manapság is az emberek a babonákban? A válasznak az óbecsei Petőfi Sándor iskola ötödikesei jártak utána. Kuszli Angéla magyartanár tanítványai mesélik el tapasztalataikat. Mégpedig: **Varnyú Kinga, Bali Natália, Almási Vivien, Brasnyó Emese, Rajslí Dorottya, Karácsonyi Orsolya, Makra Ella** és **Kovács Renáta**.

Nemcsak hogy utánajártak, le is jegyezték, mi mindent hallottak a szüleiktől, nagyszüleiktől a babonáságról.

Natália mamája hisz abban, hogy ha valaki előtt átszalad az úton egy fekete macska, akkor nem lesz szerencséje.

– Velem megtörtént, hogy éppen iskolába indultam – meséli Nati –, és be akartam zárni a kaput, de bent felejtettem a kulcsot. Vissza kellett érte mennem. No, gondoltam, nem lesz szerencsém! Hát majdnem elütött egy autó. Azt is hallottam, hogy ha valaki babot eszik, nem lesz szerencséje. Ebben nem hiszek, mert szeretem a babot, és soha emiatt nem ért szerencsétlenség. Nekem a fekete macska sem hozott balszerencsét.

Kinga nemigen hisz abban, hogy ha valamiért vissza kell mennie, nem lesz szerencséje.

– Ma reggel nem tettem föl a sapkám – kezd a mesélésbe Kinga –, s mivel hideg volt, visszaszaladtam érte. Eddig még nem ért semmi baj. Azt már hallottam, hogy ha valaki a sarkamba lép, megéri az esküvőmet. Ha pedig a gyufásdobozból kiszórom a gyufát, nem lesz szerencsém.

Vivien anyukájától és a mamájától is érdeklődött a témával kapcsolatban. Úgy

hallotta, nem jó, ha lepke van a házban, balszerencsét hoz.

– Azt is tudom, ha este vörös az ég alja, másnap szél lesz – mondja Vivien. – Ha kéményseprőt látsz, fogd meg a gombod, szerencsét hoz. Ha eltörsz egy tükröt, hét évig nem mész férjhez. Ha pedig az utcán pénzt találsz, dobd a hátad mögé. Én már találtam, de nem dobtam hátra, hanem megtartottam. Ha a jobb szemed viszket, sírni, ha a bal, nevetni fogsz.

Emese is sok mindent hallott, van amiben hisz, van amiben nem.

– Ha fekete macska szalad előttem át az úton – emlékezik vissza Emese – biztos, szerencsétlenség ér. Egyszer már megtörtént, hogy átszaladt előttem egy, és elestem. Ha valaki sok diót eszik, megnő az orra. Ezt már nem hiszem, mert szeretem a diót, s nem is nagy az orrom. Ha jégeső esik, egy baltát kell kitenni az udvarra, akkor eláll. Ezt sem próbáltam még ki.

Dorottya nemigen hisz a babonákban, de már megtörtént, hogy az utcán talált pénzt, ahogy hallotta, hátradobta.

– Mentem az utcán – mondja Dorottya –, s találtam egy fémpénzt. A hátam mögé dobtam, s aznap kaptam az iskolában egy ötöst.

Orsolya is tud néhány babonáról, a tükrök eltöréséről, a pénzhátradobásáról, de egyre nagyon is ügyel:

– Arra nagyon vigyázok – mondja Orsolya –, hogy ne üljek az asztal sarkára. Ugyanis a

babona szerint, aki az asztal sarkára ül, nem megy férjhez!

Ella sem igen hisz a babonákban, de tud néhányat.

– Ha megmozdul a kép vagy a tükör a falon, haláleset történik a családban – jelenti ki Ella. – Ha kiömlik a só vagy a bor, akkor veszekedés lesz. Ha a létra alatt mély, balszerencse ér. No ez megtörtént velem is. Egyszer vettem ki a biciklit a tartóból, a létra alatt toltam, s mikor mentem az iskolába, majdnem nekijártam egy útjelző táblának.

Renáta nem sok babonában hisz, de hallotta, hogy a péntek, tizenharmadika szerencsétlenséget hoz.

– Sok babonáról hallottam, de nem sokban hiszek. Ha telihold van, nem tudsz aludni, abban igen. Egyszer, már megfigyeltem, hogy teliholdkor nem tudtam elaludni. Meg a péntek tizenharmadikától is tartok – fejezi be beszélgetésünket Renáta.

Mindenki döntse el maga, hisz-e a babonákban.

Egyszer láttam a tévében, hogy a hatalmas Auróra luxushajó három hónapos földkörüli útra indult, de meg kellett szakítani az utazást, ugyanis a motorja tönkrement. A fölháborodott utasokat egy ideig biztatták, hogy majd csak megjavítják, sajnos nem sikerült. Mert balszerencsés az a hajó, mely fölavatásakor nem török el az oldalához vágott pezsgősüveg. És ennél a hajónál a vízre eresztésekor nem tört el.

Koncz Erzsébet

Bogaraktól a fémpákáig

Miután letudjuk minden feladatunkat, például kész a házi, átnéztük a múlt órán tanult anyagot, vagy anyu parancsára összepakoltunk a szobánkban, szóval amikor egy kis időre megszabadulunk a kötelezettségeinktől, akkor végre alkalmunk van egy kicsit a hobbinknak is hódolni, és belemerülni valami izgalmas foglalatosságba. A lehetőségek száma szinte végtelen. Van, aki ilyenkor elővesz egy könyvet vagy rajzolgat, más barkácsol, focizik, a világuért és a csillagokat tanulmányozza, kézimunkázik, legózik, az éremgyűjteményét rendezgeti, esetleg kertészkedik. Mindenkinek mást jelent a kellemes időtöltés, és nem is számít, ki mivel foglalkozik, ha az a néhány óra feltölt és jobb kedvre derít minket, hiszen a hobbi lényege éppen ez.

Ezúttal a szabadkai Széchenyi István iskolában jártunk, ahol a hatodikos **Tisity Ervint** és **Ötvös Tibort**, valamint a nyolcadik osztályos **Kunszt Zsakinát**, **Mester Antalt** és **Sisa Áront** arról faggattuk, milyen kedvtelésnek hódolnak szabad idejükben.

Zsaklina az elektronika szerelmese, és el sem tudja képzelni, hogy gyöngyöt fűzőn vagy kézimunkázzon helyette.

– A műszaki tanár érte el nálam, hogy ennyire megszeressem ezeket a dolgokat. Például karácsonyra csináltunk egy hőembert, aminek villogtak a szemei, kivágtuk a formát, aztán beépítettük a diódákat meg cineztünk is. Az idén már megyek versenyre is, egy társasjátékot, a Ne mérgelelődj emberkét fogom elkészíteni, aminek a közepén lesz egy olyan dobókocka, amit ha megnyomunk, kidob egy számot. Ebbe van egy kis barkácsolás is meg egy kis elektronika is. Otthon is szoktam ilyesmivel foglalkozni, például megjavítottam a távirányítót, de makettet is készítettem már. Aputól szoktam tanácsot vagy segítséget kérni, ő pedig büszke rám, hogy érdeklődök az elektronika iránt, és feltalálom magam műszaki téren is.

Anti állatokat gyűjt, tücsköt, bogarat és mindent, amit csak lehet.

– Még alsóban kezdtem. Rovarokat, pókokat, csúszómászókat gyűjtöttem, és kis farmokat csináltam nekik. Később már békákat, piócákat, gyíkokat, kígyókat is összedtem az udvarban, az erdőben vagy a földeken, és hazavittem őket. Anyukám mindig hisztériázik miatta. Az összegyűjtött bogarokat ősszel visszaengedem a természetbe. Most már jól ismerem a bogárfajtákat, régen könyvből néztem ki, melyiknek mi a neve, most már tudom fejből, meg azt is,

hogyan melyik mivel táplálkozik. Amíg nálam vannak, egyeseket terráriumban tartok, másokat üvegekben, etetem őket más rovarokkal vagy növényekkel, és egy időben figyeltem a viselkedésüket is, meg sokat olvastam rólok, és sok természetfilmet is megnéztem. Jelenleg egy teknősöm és egy papagájom van otthon, a többi állatot szabadon engedtem, tavasszal viszont újra gyűjteni kezdem őket.

Ervin nagyon szeret horgászni, a bojlis horgászatot pedig szeretné profi szinten művelni egyszer.

– Tíz évvel ezelőtt kezdtem horgászni. Az apukám vitt mindig magával, sőt már a keresztelémre is horgászbotot kaptam tőle, ami még mindig megvan. Ő is nagy horgász, csak ő a gyors horgászatot szereti, vagyis munka után vagy hétvégén szán rá egy kis időt. Ott a cél minél többet fogni, én pedig a több napig tartó horgászatot csinálom, ahol minél nagyobb halakat kell fogni. Egyszer két egész napot kint voltunk, és több mint száz kiló halat fogtunk, pontyot és amurt. Tavaly nyáron kaptam három pontyozó felszerelést, és elkezdtünk járni versenytavakra is, ahol tíz kilón felüli halakat is ki lehet fogni. Őt ilyen halat már sikerült is fognom. Az idén szeretnék magyarországi vizekre is menni. Sajnos a téli időszak alatt nem megyünk sehova, és már hiányzik a pecázás.

Tibi pár évvel ezelőtt kapta meg az első deszkáját, amit csak azért kért, hogy kipróbálja, milyen érzés gördeszkázni.

– Az első deszkámon eltört a kereket rögzítő vas, úgyhogy tavaly új deszkát

kellett vennünk. Most már én is jobban tudom, milyen is a jó deszka, és az új már praktikusabb, mert a lábam nem csúszik le róla, meg elől és hátul is van rajta fék. Amíg iskola van, kevesebbet gördeszkázom. Télen nem is nagyon lehet, habár én akkor is néha kimegyek, mert az utcánk nem forgalmas, és ha fagyos a föld, a szemcsék, por, piszok nem megy bele a kerekbe. Az elején még használtam könyök- és térdvédőket, úgyhogy szerencsére komoly bajom nem történt, pedig voltak nagy eséseim. Pár trükköt már megtanultam, habár nem vagyok profi. Nekem ez szórakozás, és elég az, hogy jól érzem magam, amíg a deszkán vagyok.

Áron évek óta repülőmodelleket készít, melyekkel versenyekre jár, és magáénak tudhatja az országos bajnoki címet is.

– Mondtam otthon, hogy szeretnék magamnak valamilyen hobbist, és végül a modellezés mellett kötöttem ki. Őt éve járok a klubba, és minden hétvégén a műhelyben dolgozunk, vasárnap délutánonként pedig kimegyünk a békovai repülőtérre röptetni, kivéve télen, mert hideg van hozzá. Néhány hónap után az ember már teljesen belejön, és most már én segítek másoknak. Nagyon precíznek kell lenni, és óvatosan, finom kézzel kell dolgozni a modelleken. A versenyeken az is sokat számít, hogy milyen erős a szél, mert ha nagyon erősen fúj, a repülő könnyen beleszapódik a földbe, és összetörik. Sok modellem összetört már, és nagyon nem jó, amikor újra össze kell raknom. Egyszer az országos versenyen első lettem, s az nagyon jó érzés volt.

Sztojánovity Livia

Tavaszközeleg

Az itteni megfigyelési lehetőségek szintén az időjárás alakulásával változnak. Ha két, egymást követő hétvégén ugyanazt az utat tesszük meg a hó nélküli, illetve a behavazott mezőn, a fenti állítás igazáról magunk is meggyőződhetünk. A fehér felületen messziről látszik például a pihenő fogolycsapat, hó híján viszont a kitűnő rejtőszínű miatt egy bizonyos távolságon túl már aligha vesszük észre ezeket a madarakat.

A havas táj tele van a legkülönfélébb állatok hátrahagyott nyomaival, amelyekből a gyakorlott természetjáró sok mindent kiolvashat. Emitt három őz, talán a suta a két tavalyi, már felnőtt gidájával haladt keresztül, kicsit távolabb, a mezsgye szélén egy apró emlős – cickány vagy mezei pocok – kissé elmosódott nyomait látjuk, középen a farok hegyének lenyomatával. A nyílt mezőn talált sok apró madárnyom azt jelzi, hogy kenderikecsapat szedgette ott a hóból kiálló gyomok apró magvait. A dűlőút menti bogáncsok viszont a tengelicek látogatásairól árulkodnak; a sok száraz növényi részecske a kapaszkodó lábak és a hegyes csőrök munkája nyomán került a hóra.

A tél vége felé és kora tavasszal a tengelicek és a kenderikék néha kórusban énekelnek. A jóllakott csapat az út menti nyárfák és akácok koronájába telepszik, ahol a hímek ugyan még nem teljes hangerővel, csak félhangosan, de nagyon szépen dalolnak. A néphit szerint Zsuzsanna napján, azaz február 19-én szólal meg a korán hazatérő mezei pacsirta, s ha az ének kezdete nem is kötődik egyetlen naphoz, kedvező időjárás esetén a Dél-Alföldön még korábban felcsendülhet a tavaszt hirdető pacirtszás.

A rókok januárban, a legnagyobb tél idején kezdenek koslatni, s ilyenkor a kanok különösen nagy utakat tesznek meg éjszakánként. Kevésbé háborgatott területen nappal is láthatunk egy-egy békésen poroszkáló vagy éppen egerésző rókát, s megcsodálhatjuk tömött téli bundáját is. Télen kezdődik a mezei nyulak bagzási ideje is. A behavazott mezőkön gyak-

ran megfigyelhetjük az egymás után ugráló állatokat. A kanok harcairól a hóra hulló szórpa-macsok árulkodnak. Ha viszont hideg a január, s hosszabb időn át magas hó borítja a határt, a nyulak nehéz helyzetbe kerülnek. Ilyenkor az éhező állatok mindent megrágcsálnak, ami csak az útjukba kerül. A nyúlnyomokat követve a bokros árokpartok és mezsgyék közelében megfigyelhetjük az ágakon a jellegzetes rágásnyomokat.

A januári erdő harkálydobolásra ébred. A minden hazai erdőben előforduló nagy fakopáncs násztevékenysége a téli hónapokban kezdődik. Messzire elhallatszó dobolása, amikor is erős csőrével hihetetlenül gyorsan verdesi az ágcsontot, az elfoglalt revír birtoklását jelzi, de párt is csalogat vele. A különösen a tölgyesekben gyakori középfakopáncs februárban már rendszeresen hallható nyávogó nászhangjával véteti magát észre. A hím és a tojó sapkája (fejtetője) piros, míg az oldalaikon jól látható sötét szárfoltok vannak. Lágycollóik rózsáspirosak. Általában bizalmasabb természetű, mint a nagy fakopáncs, gyakran üldögél hosszabb ideig valamelyik vastagabb faágon, s ilyenkor az embert viszonylag közelre bevárja.

Néha már késő délután előbújik föld alatti rejtékéből az erdei pocok. Csinos kis rágcsáló: vörhenyesbarna a bundája, rövid a farka, nagy, fekete szemei vannak, s a fülei jól láthatók. Jóval bizalmasabb természetű, mint az erdei egér. Ha mozdulatlanul állunk, akár néhány lépésnyire matat az avar között. Az erdei pocok ügyesen kúszik, így gyakran a viszonylag magasan levő bokorágakat is megrágcsálja. Párzási ideje márciusban kezdődik. Megfigyelték, hogy a napközben táplálékot kereső állatok a cinegék vészjeleire figyelnek. Ha felhangzik a vészjel, nyomban menekülnek.

A középhegységeken járva február második felétől, de különösen márciusban sokféle megfigyelhetjük az egerészölyvek nagyszerű, zuhanásokkal tarkított nászrepülését. A költőhely fölött keringő madarak gyakran hallatják

Róka

jellegzetes „hié” kiáltásukat, amelyet egyébként a szajkó előszeretettel és kitűnően utánoz. A fészek közelében tartózkodik a héjapár is, amely az arra haladó embert a még csupasz ágak között végigsuhanó ragadozó hangos „gi-gi-gi-gi” kiáltással igyekszik távozásra bírni. A pároknak rendszerint úgynevezett váltófészkeik is vannak a revíren belül. Az évek óta használt héjafészek tekintélyes nagyságú lehet; magassága és szélessége egyaránt elérheti az egy métert.

Az erdei nyiladékon néha szarvasrudli vált át, s a szélső juharfákon a termést csendesen szemezgető süvöltőket láthatunk. Ez a szép madár kis számban ugyan költ nálunk, ősztől tavaszig rendszeresen és egyes években nagyobb csapatokban is látható. A hím alsóteste piros, a tojóé szürke, az elrepülő madarakon a hát hófehér színe tűnik elő. Bizalmasak, közelre bevárják az embert, enyhe tél végi napokon a hímek halkán énekelgetnek.

Ha az ösvényeken sétálva olyan helyre bukkanunk, ahol feltűnően sok cinege mozog, csuszákát hallunk, sőt talán a lompos farkú mókus is megjelenik, működő etető van a közelben. A napraforgó az egész környékről odavonzza és együtt is tartja a madarakat, s különösen az egyes fajokkal csak most ismerkedők számára kínál nagyszerű tanulási lehetőséget. Láthatunk ott szén-, kék- és barátcinegét, a sok túlevelű miatt rendszeresen felbukkan a kis fenyvescinege is, a magevők közül pedig megygyvágókra, zöldikékre, fenyő- és erdei pintyekre, valamint verebekre számíthatunk. A dúcetek alatt lesik a potyát a téli parkokban gyakori vetési varjak, a mókus pedig gyakran az etető közepébe telepszik, s lompos farkát maga fölé hajlítva villámgyorsan rácsálja egyik napraforgószemet a másik után.

Februártól a tavasz közeledtét jelzi a zöld küllő mind sűrűbben hallott hangos „klü-klü-klü-klü” kiáltása, valamint enyhe napokon a hím széncinege kedves „nyitni-kék”-je. Esténként huhogva szólítja párját a szerelmes macskabagoly, nyest portyázik a fák alatt és az épületek körül, az erdei egerek pedig éppúgy otthon vannak a parkok és az arborétumok avarszőnyegében, mint az erdőben.

A tél második felében már fészke közelében időzik a szarkapár, márciusban tatarozni kezdi megtépázott otthonukat, ha pedig kisüt a március eleji nap, az öreg akác tövi részén, a törzsön messziről pirosló foltba tömörülnek az újra előbújt, sütkérező bodobácsok.

Mezei nyúl

Nagy fakopáncs

Bölcsen döntöttek a tigrisek

Egy nepáli nemzeti parkban végzett vizsgálat szerint az ottani tigrisek éjszakai életmódra tértek át, hogy kevesebb konfliktusuk legyen az emberrel.

A tigris természetes körülmények között napközben is aktív, bár vadászata inkább az esti órákra esik. Az elterjedt nézet szerint nehezen alkalmazkodik a megváltozott körülményekhez, de egy új tanulmány rácsáfol erre.

Neil Carter, a Michigani Állami Egyetem PhD-hallgatója két éven át tanulmányozta munkatársaival a nepáli Chitwan Nemzeti Park tigriseit. Mozgásérzékelő kameracsapdákat helyezett ki, elemezte a zsákmányukat, feljegyezte az emberek mozgását a nemzeti park útjain és ösvényein. A nemzeti park a Himalája egyik völgyében fekszik, és 121 tigrisnek ad otthont. Az emberek a park határai mentén élnek, de bejárnak az erdőbe például fáért és fűért.

Carter több ezer fénykép elemzésével kiderítette, hogy az emberek és a tigrisek gyakran ugyanazokat az ösvényeket használják, de eltérő időpontokban.

A tigrisek normál körülmények között éjjel-nappal mozognak, ellenőrzik a területüket, párzanak és vadásznak. A tanulmányozott helyen azonban Carter és munkatársai felfedezték, hogy a tigrisek éjszakai élőlényekké váltak. A nepáli emberek éjjel rendszerint elkerülik az erdőket. A Chitwan tigrisei számára az emberek mozgásának megszűnése jelzi, hogy eljött az ő idejük.

„Ez egy nagyon alapvető konfliktus a források felhasználásáért” – mondta Carter. „A tigriseknek szükségük van az erőforrásokra, de az embereknek is ugyanazokra a forrásokra van szükségük. Ha azt a hagyományos megfontolást alkalmazzuk, hogy a tigrisek csak kizárólag a számukra kijelölt helyeken maradhatnak fenn, akkor az állandó konfliktusokhoz vezet. Ha az embereket tekintjük elsődlegeseknek, akkor a tigrisek vesztenek, ha a tigriseket, akkor az emberek.”

Úgy tűnik, a tigrisek „bölcssége” a Chitwan parkban megoldotta a problémát.

„A Chitwanban jók a feltételek a tigrisek számára” – mondta Carter. – „A Chitwan erdeit viszont gyakran látogatják az emberek, helyi lakosok és turisták egyaránt. A tigriseknek ugyanazt a helyet kell használniuk, amelyet az emberek használnak, ha hosszú távon életben akarnak maradni. Úgy tűnik, a Chitwan tigrisei sikeresen alkalmazkodtak a körülményekhez.”

Furcsa páros

Mit csinál a lusta, de annál ravaszabb majom, hogy feljuthasson a 8 méter magas fára? Egyszerű: összebarátkozik egy papagájjal, aztán vele viteti magát.

Ez a közönséges mókusmajom rendszeren kiélvezi az arapapagájjal kötött barátság előnyeit. Rendszeresen felugrik a hátára, és már repülnek is a felfedezőútra. A lusta majom két arapapagájjal él együtt egy vidéki hotelben. Első találkozásukkor fura mód azonnal barátságot kötöttek, és mára már elválaszthatatlan hármast alakotnak.

ÁLLATKIRAKAT

A fehér-feketerigó elképeszti a madárlesőket

Egy teljesen fehér feketerigó él a nottinghamshire-i Rufford Abbey Country Parkban. A rigó eredetileg olyan volt, mint a többi, ám egy genetikai mutáció következtében fekete tollai az elmúlt néhány év során teljesen fehérre váltak.

A Nottinghamshire-ben élő madár fajtájától „homlokegyenest” eltérő színét genetikai mutáció okozza, amely megakadályozza, hogy színezőanyag kerülhessen a tollzatába. A hasonló rendellenességgel élő albínó madarak általában nem élnek sokáig, mert a ragadozóknak feltűnő célpontok. A hófehér feketerigó azonban fűtül erre, már néhány éve vidáman él a Rufford Abbey Country Parkban, illetve annak környékén, télen pedig még jól is jöhet neki a színezete.

A park egyik munkatársa, John Clegg a következőket mondta: „Ez a kis énekesmadár tulajdonképpen a szemünk láttára, az elmúlt évek során lett fehér, és mára már a parkunk egyik leghíresebb lakója. Leginkább a melegebb hónapokban tűnik fel, vagyis már néhány hónapja nem láttuk, de reméljük, hogy jól van, és visszatér még.”

Érdekes, hogy a papagáj sem bánja, hogy hátasként „használja” a majom, amint felmászik rá, azonnal levágnak egy kört a ház körül.

Úgy tűnik, ez a kedvenc szórakozásuk – állítja Alejandro Jaramillo, a 23 éves fotográfus, aki lencsevégre kapta a furcsa párost San Agustínban, Kolumbiában. Hihetetlen, hogy még egyszer sem esett le a majom repülés közben, ügyesen fogja szárnyas barátját.

A majom annyira szeret a barátján utazni, hogy néha le sem akar szállni róla, ilyenkor a hotel tulajdonosa egy vödör vizet zúdit rájuk, hogy elválassza őket – legalábbis egy rövid időre...

HOROG

Csak az ebrói harcsa farka tarka?

Az északi származású Saša Valentić (a képen) évek óta Spanyolországban, az Ebró folyón dolgozik horgászturisták idegenvezetőjeként. Ez idő alatt vendégei több mint háromezer(!) 50 kilónál nagyobb harcsát fogtak vezetésével. Ez nem vicc! Ennek magyarázatául egyelőre csak annyit mondunk, hogy ott a halat szigorúan visszaengedik. Ezért van belőle ennyi, és ezért nő(het)nek ekkorára. Most azonban nem a nagy harcsákról, hanem a foltosakról van szó.

A színhiányos harcsák tömeges megjelenése nem éppen mindennapi jelenség, és a világnak az Ebró-vidéken kívül nincs is más tája, ahol ez ilyen gyakran és nagyszámú halnál fordul elő. A szakemberek ezt azzal magyarázzák, hogy ebben a folyóban a harcsa nem őshonos. Első példányait – néhány százat – mintegy harminc évvel ezelőtt német turisták hozták ide, és engedték a folyóba. Mivel az állomány egyetlen halgazdaságból, úgymond egy fészekaljiból származott, kellő vérkeveredés hiányában

a szokatlan tulajdonság gyakran öröklődik át. Ezzel párhuzamosan a színhiányos egyedeket a hozzá nem értők előszeretettel nevezik albinóknak. Pedig nem azok.

Az albinizmus szó az *albus* latin szóból származik, jelentése fehér, és a színanyag képződésének veleszületett zavarát jelenti. Ennek a jelenségnek gyakori velejárója a piros szemszín. Csakhogy a szóban forgó harcsákra sem a teljes színhiány, sem a piros szem nem jellemző. Más valamiről van szó.

A halaknál jelentkező színeknek, valamint a haltest elszíneződésének különleges mechanizmusa van. Menjünk sorjában! Az alapszínnek a halaknál a melanin (barnásfekete), a xantofill (erős sárga) és az eritrofill (élénkpiros), míg a test csillogása a guanintól származik. Ezek a színek keverednek, árnyalatuktól és keveredésük arányától függően számtalan színváltozat alakulhat ki. A festék a festékesjtekben, az úgynevezett kromatofórákban halmozódik, és onnan terjed szét attól függően, milyen szint lát a halszem. Ezzel magyarázható, hogy egyazon hal sokféle színben fordulhat elő. Ha azonban valamelyik színanyag hiányzik a halból, vagy a hal bizonyos testtájairól a kromatofórák hi-

ányoznak, megtörténik, hogy szokatlan elszíneződések lépnek fel.

A sötét melanin és a piros eritrofill hiányában a sárga szín dominál, ezt a jelenséget xantorizmusnak nevezzük. Az ebrói harcsák esetében ezt a jelenséget tapasztaljuk.

A Horog sajnos fekete-fehér nyomdatechnikával készül, ezért a színek bemutatása helyett kénytelenek vagyunk „mesélni” őket. Tehát a képen látható harcsák nem fehérek, hanem aranyárgák. És hogy cáfolhassuk az albinizmus elméletét, azt is ki kell mondani: a szemük nem piros.

Február 28.

Elemér, Antónia és Román napja.

Elemér: Bizonytalan eredetű régi magyar személynév. Régebbi formája: Ilemer. Mai alakjában Vörösmarty Mihály és Jókai Mór újította fel. Származtatják a szláv Velimir névből (elemeinek jelentése: nagy + béke), illetve a germán Elmar névből is (jelentése: nemes + híres), de elképzelhető, hogy finn eredetű. Jelentése: valaminek az eleje, vezetője.

Román: Latin eredetű név, a Romanus név rövidüléséből származik. Jelentése: római (férfi), latin.

1000. II. 28. (1013 éve)

Finnországban a Kalevala ünnepe. A Régi Kalevala világsikere kiemelte a finneket az ismeretlen népek sorából, hozzájárult a finn nyelv fejlődéséhez, a finn nemzeti öntudat erősödéséhez.

1940. II. 28. (73 éve)

Először közvetítettek kosárlabdameccsközvetést a televízióban. A helyszín a Madison Square Garden volt New Yorkban, a University of Pittsburgh játszott a Fordham ellen, az eredmény 50:37 volt.

Március 1.

Albin, Félix és Dávid napja.

Albin: A latin Albinus családnévből ered. Jelentése: fehér. Ezenkívül lehet a germán eredetű Alvin alakváltozata is, amelynek jelentése: nemes, tündér, barát.

Félix: Latin eredetű név. Jelentése: boldog, szerencsés.

1445. III. 1. (568 éve)

Megszületett Sandro Botticelli itáliai festő. A korai reneszánsz (Quattrocento) idején a firenzei iskola legjelesebb képviselője.

1810. III. 1. (203 éve)

Megszületett Frédéric Chopin lengyel születésű francia zeneszerző.

Zenei tehetségét nagyon fiatalon felismerték; zsenialitása a gyermek Mozartéhoz vagy Bach-éhoz mérhető.

Március 2.

Lujza, Károly, Henrietta, Henrik, Absa, Absolon, Axel és Lél napja.

Lujza: Francia eredetű név, a Lajos férfinév francia megfelelőjének a női párjából (Louise) származik. Jelentése: hírnév, háború. Lehetséges, hogy latin-germán eredetű. Jelentése: a Lucretius nemzetséghez tartozó.

Lél: Finnugor, magyar eredetű név, Árpád fejedelem dédunokájának a neve. Jelentése: kürtös, kürtfúvó.

1817. III. 2. (196 éve)

Megszületett Arany János, író, költő, műfordító, a Toldi szerzője. Petőfi Sándor barátja. Életművével – melyből kiemelkedik a Toldi-trilógia és számos balladája – jelentősen hozzájárult a magyar nyelv gazdagításához.

1870. III. 2. (143 éve)

Felavatták a Budavári Siklót. Az eredetileg gőzüzemű Siklót Széchenyi Ödönnek, Széchenyi István gróf fiának a kezdeményezésére építették 1868 és 1870 között. A Budai Hegypálya (sikló) terveit Juraszek Ödön mérnök készítette, 1870. március 2-án avatták fel, Európában második ilyen szerkezetként.

Március 3.

Kornélia, Frigyes, Kamilla, Oszkár, Irma, Kornél és Aszter napja.

Kornélia: A Kornél férfinév latin eredetijének a női párja. Jelentése: corneliusi, szarv, somfa.

Frigyes: 19. századi magyar névalkotás a frigy szóból, a Friedrich név magyarítása. Jelentése: béke, hatalom.

1847. III. 3. (166 éve)

Megszületett Alexander Graham Bell, a telefon atyja.

1831. III. 3. (182 éve)

Megszületett George Mortimer Pullman, a vasúti hálókocsi feltalálója. Először 1858-ban a chicagói vasút vagonjaiba készített lehajtható felső ágyakat. Az utasok szerették az újfajta komfortot, ám a vasúttársaságok nem vállalták be a többletköltségeket. De Pullman nem adta fel, és négy év múlva elkészült a Pioneer. Ez még kényelmesebb volt, mint előd-

je. Cége később kifejlesztette még az összevont háló-étkezőkocsikat, a külön étkezőkocsikat és a vagonok közti átjárást biztosító kocsikat.

Március 4.

Kázmér, Adrienn, Adrián, Adriána és Lúcius napja.

Kázmér: A Kazimír név magyar alakváltozata, amely szláv (lengyel) eredetű. Elemeinek jelentése: alapít, hirdet + béke, békealapító.

Lúcius: Latin eredetű. Jelentése: virradatkor született.

1832. III. 4. (181 éve)

Negyvenegy éves korában Párizsban meghalt Jean-Francois Champollion francia nyelvész és egyiptológus, aki 1822-ben a rosette-i kő segítségével megfejtette a hieroglifákat. Ennek előzménye, hogy 1799-ben a Nílus deltájában, Rosette-ben megtalálták azt a követ, amelyre V. Ptolemaiosz egyiptomi király rendeletét vésték három nyelven: egyiptomi hieroglif írással, démotikus és görög írással. A lelőhelyéről elnevezett kő segítségével nyílt meg a lehetőség az óegyiptomi hieroglif írás évtizedeken át tartó megfejtésére.

1678. III. 4. (335 éve)

Velencében megszületett Vivaldi (teljes nevén: Antonio Lucio Vivaldi), az olasz barokk egyik legkiemelkedőbb és legtermékenyebb zeneszerzője, korának nagy hegedűvirtuózója (Négy évszak).

Március 5.

Adrián, Adorján, Adrienn, Adriána, Teofil, Özséb és Olivér napja.

Adorján: Latin eredetű. Jelentése: hadriai.

Özséb: Görög, latinisított eredetű név, az Eusebius névnek a rövidült, magyar formája. Jelentése: istenfélő, jámbor.

304. III. 5. (1709 éve)

Szent Adorján (teljes nevén: Nikodémiai Szent Adorján v. Adrianus), Lisszabon, a katonák, börtönőrök, hóhérok, kovácsok és követek védőszentjének ünnepe. Az afrikai születésű Nikodémiában élt katonatiszt keresztény hite miatt 304 körül szenvedett vértanúságot.

1994. III. 5. (19 éve)

Nelspruit-ban, Dél-Afrikában elkészítették a világ legnagyobb, 7400 literes csokis tejtermékét.

Március 6.

Inez, Leonóra, Ágnes és Elvira napja.

Inez: Az Ágnes spanyol megfelelője. Jelentése: szűzies, tiszta, szemérmes. A középkorban a latin agnus (bárány) szóval azonosították, a hasonló hangzás és a bárány jelképes jelentése alapján.

Leonóra: Az Eleonóra önállósult rövidülése, amely az arab Ellinor névből származik. Jelentése: Isten az én világosságom. Spanyol közvetítéssel került Franciaországon át Angliába, később onnan terjedt el egész Európában.

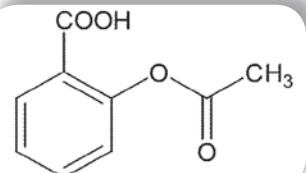
1475. III. 6. (538 éve)

Megszületett Michelangelo Buonarroti olasz festő, szobrász, építész és költő. I. Lorenzo de' Medici volt a mecénása, aki megismertette a kor filozófiai áramlataival. 1496-ban Rómába ment, ahol megalkotta Pietà című márványszobrát. Az 1501-ben befejezett szobor Mária ábrázolja, aki karjában tartja a halott Jézust. Michelangelo esztétikai felfogását – miszerint a lélek szépsége a test szépségében nyilvánul meg – jól tükrözi, hogy Mária és Jézust fiatalnak ábrázolta. 1501-ben Michelangelo visszatért Firenzébe, ahol Dávid-szobrán dolgozott. Megbízták a Sixtus-kápolna mennyezetének kifestésével. 1541-ben fejezte be Utolsó ítélet című freskójával a Sixtus-kápolnában lévő művét. 1547-től a Szent Péter-bazilika építésének irányítását vette át, amelynek kupoláját az ő tervei szerint építették. Az érett reneszánsz mestere és a barokk művészet atyja volt. A Sixtus-kápolna 3D-ben itt látható:

http://www.anarchia.com/link_in_frame.php?link=8582&c=

1899. III. 6. (114 éve)

Felix Hoffmann szabadalmaztatta az aszpirint.

A Földközi-tenger térségéért folyó harc

Karthágó: A gazdag emberek köztársasága

A rómaiak, miután meghódították Itáliát, további hódításokra gondoltak, mert újabb szántóföldeket, zsákmányt és rabszolgákat akartak szerezni. Mindezt már csak a tulsó partokon találhatták meg. Ezért összeütközésbe kerültek a Földközi-tenger uraival: nyugaton Karthágóval, keleten pedig a görög (hellenisztikus) államokkal.

Ismerkedjünk meg a római hadsereg szervezésével, erejével. A római legionáriusok a fegyverzetükről és a felszerelésről maguk gondoskodtak. A pajzsot fából készítették, melyet bőrrel és fémlemezekkel vontak be. A légió volt a római katonaság legfontosabb egysége; mintegy 5000 harcost számlált.

Amikor egy légió hadba indult, a hadszíntér közelében katonai tábornokot létesítettek, amelyet árok, földhányás és fából készített fal övezett. Éjjel éber őrszemek ügyeltek a katonák álmára. A várak ostromakor a rómaiak faltörő kosokat és kődobó parittyákat használtak. A faltörő kosokkal a várkapukat zúzták be, a dobó parittyákkal pedig, mint valami ágyúkkal, bombázták a várat. Parittyáikkal akár 500 méterre is el tudták hajtani a követ.

Pár szó a légió hadrendjéről. Az ezres létszámú légió három rendbe sorakozott fel a csatában. A harcot mindig az első hadrend kezdte lándzsákkal, majd kardokkal folytatta tovább. A második és a harmadik rend csak akkor avatkozott be a harcba, amikor az ütközet a döntő szakaszba jutott. Kevesen tudtak ellenállni ennek a harcmodornak.

A föníciaiak – latin nevükön punok – az i. e. 10–8. század folyamán több telepét hozták létre a Földközi-tenger nyugati medencéjének partvidékén. Idővel a pun gyarmatok az észak-afrikai Karthágó vezetésével iparos-kereskedő birodalomná fejlődtek.

Karthágó hatalma alá tartozott Észak-Afrika partvidéke. Dél-Hispania leigázott terüle-

Hannibál hadjárata egy angol térkép szerint

teiből rengeteg jövedelme volt az államnak. A bennszülött parasztok természetben fizették adójukat, a föníciai gyarmati városok viszont készpénzben. Az állam élén két főhivatalnok állott, mellettük a vének tanácsa és egy központi bíróság ellenőrizte az államgépezetet. A hatalom a gazdag kereskedőcsaládok és a

nagy ültetvények tulajdonosainak a kezében volt. Görögország mellett Karthágó a második terület, ahol a gazdaság nagymértékben a rabszolgamunkára alapult. Ugyanakkor az uralkodó osztály hihetetlen fényűző életét. Ez az elpuhult réteg nem vett részt közvetlenül a katonáskodásban, viszont háború esetén nem sajnálták a pénzt a hadsereg felszerelésére. Birtokaikra erős hajóhad, a szárazföldön pedig zsoldos hadsereg vigyázott.

Herkules Kapui (a mai Gibraltári-szoros) teljesen Karthágó ellenőrzése alatt állott, így a brit cink és az afrikai arany egyedül a karthágói kereskedő arisztokráciát gazdagította.

Visszatérve a rómaiakra, miután meghódították egész Itáliát, további hódításokra gondoltak, mert újabb szántóföldeket és rabszolgákat akartak szerezni. Mindezt már csak a tulsó partokon találhatták meg. Ezért összeütközésbe kerültek a Földközi-tenger uraival: nyugaton Karthágóval, keleten pedig a görög államokkal.

Karthágóval a búzatermő Szicília birtoklásáért keveredtek háborúba, mert Karthágó is meg akarta szerezni ezt a szigetet. Az időszámításunk előtt 264-ben kezdődő és i. e. 146-ig tartó háborúk pun háborúk néven kerültek be a történelembe.

Befejezésül néhány szót a híres római utakról, amelyek mind a római Fórumon elhelyezett aranyozott útjelzőnél kezdődtek, és minden irányba szétágaztak. A folyók, a hegyszorosok és hegyek sem képeztek leküzdhetetlen akadályt építőik előtt. A római hadak számára gyors felvonulást biztosítottak a jó utak!

Összeállította: Uri Ferenc történész

Hannibál elefántjaival átkel az Alpokon

Virtuális hősök

Lara Croft

A hogy változnak a korok, fokozatos átalakuláson mennek át hőseink is: a félistenekből kigyúrt izomzatú, vakmerő fenegyerekek lesznek, a meshősök helyét ezer kalandot átélő rajzfilmfigurák veszik át, de bárhogy nézzenek is ki, mindig a jók küzdenek a gonosz ellen. Mindaddig, amíg mi magunk nem bújunk a heromachine (gépi hős) bőrébe...

Ha még mindig a görög mitológia alapján tájékozódni, tájékozódhatnánk a világban, nem lenne nehéz meghatározni a hőst. A hősök (héroszok) Homérosz alapján ugyanis pontosan körülírhatók: a hős egy isten és egy halandó nászának gyümölcse (lásd a Xéna-filmeket!). Ez pedig azt jelenti, hogy egyik

felmenőjétől csodás képességeket örököl, a másiktól pedig szinte minden esetben a halandóságot. Ez utóbbi kínos apróság azonban nem számít, hiszen miután a hős teljesítette küldetését, elragadtatik az Olümposzra, ahol elfoglalja helyét az istenek között. Ez történik például Héráklésszel, aki ráadásul még Hébé istennőt is elnyeri feleségül. Az istenek által kevésbé pártfogolt hősöknek sem kell aggódniuk: még a legrosszabb esetben is a Boldogok szigetére kerülnek, ami a kor megítélése szerint még a legdrágább utazási irodák által ajánlott legpazarabb szuperluxus nyaralásnál is kedvezőbb lehetőség.

Hogy mégis kik voltak a hősök? Emberfeletti erejű és képességű halandók, akik az olümposzi istenek akaratát viszik véghez az emberek között. Afféle isteni rendőrök, akik rendet teremtenek, igazságot tesznek, és kíméletlenül lenyomják a sötét erőket. Hős volt Akhilleusz, Perszeusz, Bellerophontész, Daidalos, Orpheusz és sokan mások. Vitathatatlan, hogy az utóbbi kettő már nem a klasszikus szörnyverő fajta, de azért ezen nem kell különösebben meglepődni. Ahogy szállnak az évek, változnak a hősök, s egy adott ponton megjelenik a feltaláló, a költő, sőt a látnok is a hősök sorában. Sőt, vannak kalandor hősök is, mint például Odüsszeusz, Oidipusz személyében pedig egyenesen egy rejtvényfejtő hőst tisztelhetünk.

Ahogy haladunk előre a hőshistóriákban, úgy válnak a szereplők egyre pimaszabbá isteni felmenőikkel. Szembeszegülnek az istenekkel, végtelen gögjükben – lásd Hübrisz –, akár még vétkeznek is ellenük. E hősök egész nemzetiségei (Atreidák, Labdakidák stb.) halnak ki ily módon. Sebj, az i. e. I. évszázadban elterjed a halott hősök kultusza, s évszázadokon át fenn is marad. Hiszen a halott hős is jó hős, s egyfajta védőszentként öröklik az őt tisztelők fölött.

A kultúrhérosz a hős speciális változata. Ezek a hősök ugyanis már nem a világot végpusztulással fenyegető, lényegében a Káoszt megtestesítő ösztörnyekkel hadakoznak, hanem kulturális javakat szereznek meg vagy állítanak elő az emberiség számára. Az ókori görög mitológiában ilyen kultúrhős például Prométheusz (Zeusz unokatestvére), aki még megvívott az ösztörnyekkel is, ami azonban híressé tette, az az a bizonyos „tűzlopás”, amikor is elcsente a tüzet az égietől, s az embereknek adta azt. Úgy is fogalmazhatnánk, hogy Prométheusz a technológia megteremtője. Szinte minden kultúrában föllelhető egyébként ez a fajta hős. Ilyen a polinéz Maui, a finn Väinämöinen, az észak-amerikai indiánoknál a Holló, tehát a civilizációs vívmányokat nem az isteneknek köszönhetjük. Sőt, az istenek ezeket általában szeretnék elrejtetni az emberek elől, de a lelkes és fáradhatatlan kultúrhős erővel, ügyességgel, olykor ravaszsággal elragadja tőlük.

Hogy mindez miért is fontos a mai hősök megértéséhez? Talán azért, mert különben nem is olyan egyszerű választ kapunk arra a kérdésre, miért is lelkesedik az információs kor, a tudás alapú társadalom polgára a baromi guszttustalan, brutálisan leizmozott, elképesztően agresszív hősökért.

Az egyik megkerülhetetlen alapkérdés a hősök mibenlétét illetően az, hogy mennyiben valóságosak mai hőseink. Lassan el kell gondolkodnunk azon is, hogy a rendíthetetlen hősök helyett ki vagy mi fogja építgetni-ápolgatni mindennapi értékrendszerünket. Hősök-e a Bruce Lee, Sly Stallone vagy a Schwarzenegger által megjelenített figurák, s ha igen, mi a létformájuk? Vagy semmi sem változott, csak a közvetítő médium: régen szájhagyomány, ma tévé és internet? A vér akkor is patakokban folyt és most is ugyanez van...

Orpheusz

Akhilleusz

RÜGYFAKADÁS

A tükör előtt

A tükör előtt sajnos minden kínosan rejtegetett dolog kiderül. Akár-hogy is igyekszem, mindig akad néhány jel, ami elárulja őket.

Az ember így tizenévesen azt sem tudja, mit kezdjen a végtagjaival. Átfonja a karját a mellkasán, vagy lógassa maga mellett, esetleg zsebre-vágja mindkettőt? A lábát rázza, rugdos valamit, hogy úgy tűnjön, egy percig sem tétlenkedik. Ahogy elnézem, egyik sem tökéletes megoldás. De az igazi probléma még csak akkor merül fel, ha egy lépéssel közelebb lépek a tükörképemhez. Ekkor már az apróbb részletek is tökéletesen kirajzolódnak. Lehangoló a soha el nem múló pattanások látványa, a rakoncátlankodó hajtincsek társaságában. Valószínűleg ezért igazgatják egyesek percenként a hajukat, és hadonásznak a karjukkal zavarukban.

Remélem, mindez mulandó. Felnőttkorunkban több önbizalommal rendelkezünk majd, és a valódi emberi értékeink mellett minden hibánk eltörlődik!

**Kovács Jónás, 7. osztály,
Sever Đurkić iskola, Óbecse**

Felteszek egy kérdést. Őszinte feleleteket szeretnék hallani. Hány olyan tinédzserrel találkozott már, aki tükörbe nézve tökéletesnek tartja magát? Az kész ritkaság, ugye? Akkor mit gondoltok, hogy én egy tizenhárom éves lány miatt harapok, ha valaki ezzel a buta kérdéssel áll elélem:

– Te szépnek tartod magad?

Persze hogy! Olyan elégedett vagyok magammal, hogy már egy jó ideje kerülöm a tüköröket, mint a pestist. Igaz, hogy minden szökőévben egyszer el fog az öt perc, és kíváncsiságból tükör elé állok, abban a reményben, hogy talán csoda történt, és mégis hasonlítok valamire. Hisz anyu mindig azt mondja:

– Az én kis vézna szépségem!

Már egészen biztos vagyok abban, hogy anyunak végső ideje szemüveget hordania. Miféle szépség?! Rettenetesen sovány vagyok. Az igaz, hogy csak én tehetek róla, de ti még sohasem felejtettetek el kajálni? Utóvégre az alkatomat sportosnak is lehet nevezni, ha nem vesszük figyelembe, hogy tornaórán a padlón húzom a nyelvemet a nagy igekezettől. No mindegy, lépünk tovább! A hajamról nem szölok semmi rosszat, mert szép, hosszú, selymes és vörös színű, ami a világban ritkaságnak számít. Talán mégis jobb lenne, ha ez a ritkaság egy másik fejen díszelne. Dehogy passzol ez a szép haj ehhez a sápadt, vékony archoz, meg ezekhez a óriási, kajla fülekhez. Bevallom, a szürkészöld szemeim a hosszú szempillákkal illenek a hajamhoz, de...

– Jesszusom, az ott mi az orrom hegyén? Pattanás? Na még csak ez kellett, mintha nem volna elég bajom!

Amint ott hadonászok hosszú, csontos kezemmel, és sopánkodva ugrálok a strucclábammal, észre sem veszem, hogy anyu már jó ideje mögöttem áll és figyel. Próbálkozik visszatartani a nevetést, de nem sikerül neki. Hahotázva mondja:

– Vigyázz, rút kiskacsa, nehogy megrepedjen a tükör!

Ennyi elég, és már vissza is térek a valóságba. A szememet forgatva, sértődötten zárkózok a szobámba.

Tudom, hogy csak tréfálkozott, és hogy neki én vagyok a legszebb a világon. De én ezt másképp látom. Serdülőkorban minden fiatal szemét valamiféle füst takarja, és egy szép napon, amikor a szél elfújja a füstöt, és az ég végre kitisztul, észrevesszük, mennyi gyönyörűség is rejtezik igazából bennünk.

**Márki Eleonóra, 7. osztály,
Sever Đurkić iskola, Óbecse**

Csillogás

Minden embernek mást jelent a csillogás szó. Számomra a csillogás olyan dolog, amire mindenki vágyik.

Lehet akár egy siker utáni elismerés, ahogy az velem is megtörtént. Mivel tavalyi élményem, nagyon is jól emlékszem rá. Eddig minden évben jó eredményt értem el a magyar nyelvtanversenyen, de hetedikben felülmúltam az elvárásaimat. Eljutottam a köztársasági versenyig, aminek nagyon örültem, hiszen temérdek munkát fektettem a tanulásba. Akkor már belülről csillogtam, úgy éreztem végre meglett a gyümölcse a munkámnak. Azt hittem, ezt az érzést semmi sem tudja túlszárnyalni. Tévédtem. Másnap nagy meglepetés ért. Beléptem az osztályba, mindenki nagy figyelemmel várta a híreket. Mikor elmeséltem, nagyon jól esett látni osztálytársaimon, hogy velem együtt örülnek. Ez valami leírhatatlan meglepedettség volt, vagy nem is tudom, minek nevezem. Akkor éreztem, hogy szinte láthatóan csillogok.

Megtisztelve és egyedinek is éreztem magam, akár csak egy fényes csillag az égen, amely most szebben csillog a többinél.

Berta Márta, 8. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Angyalka levelet olvas

„Csendesen úszkáló, ezüstperemű báránnyelű rózsás kis angyal hasalt. Egy csomó levélke volt előtte, azokat nagy élvezettel olvasta. Írástudó angyal volt, mert mielőtt szárnyai nőttek volna, odalenn a földön elvégzett harmadfél elemi osztályt. Volt a levelei közt olyan, amelyet durva papírra írtak, girbegörbe gyereketűkkel és fogyatékos helyesírással. De volt köztük elegáns, címeres kártya is. Az egyik levélkén nagyot nevetett az angyal!”

Kedves Angyalka!

Szeretném neked elmesélni a naplónk történetét.

Egy keddi napon németóra előtt, ahogy vártuk a tanárnőt, Enikő kétségbeesetten rohant föl, hogy nem találja a naplót. Mindannyian elképedtünk, hol lehet a nagy „kétség”. Mikor bejött a tanár, kérte a naplót. Az osztályelnök remegő lábakkal kelt föl a székről.

– Tanárnő, szomorúan jelentem, hogy amit kér, eltűnt – mondta.

– Hogyhogy eltűnt?! – csodálkozott az oktatónk.

Mikor befejeződött az óra, lementünk az osztályfőnökhöz, hogy neki is elmondjuk ezt a hírt. Ő a szemüvege fölött meghökkenve nézett ránk. Mikor nagy nehezen megszólalt, ezt mondta:

– Ez azt jelenti, hogy elveszítettétek a negyedévi osztályzataitokat. Új naplót kell szerezni.

Megígértük a tanárnőnek, hogy megkeressük. Kerestük fenn, kerestük lenn, kerestük balra és kerestük jobbra, de sehol sem találtuk. Nem tudjuk, hogy mi lesz ezután. Kérjük, segíts nekünk!

Ada, 2012. XII. 12.

Üdvözlettel:

Tóth Ádám és az 5. c osztály tanulói

Az angyal elolvasva ezt nagyot nevetett, és ezt mondta:

– A naplókat én loptam el, hogy bebizonyítsatok a tanáraitoknak, nemhiába kaptátok azt a sok ötöst.

Tóth Ádám, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Szabó Emína topolyai tanuló rajza

Milinszki
Boglárka
topolyai
tanuló rajza

Ha a táskám beszélni tudna

Egy reggel arra ébredtem, hogy valaki megszólít: „Anna, ébredj, elkéssel az iskolából!” Kinyitottam a szemem, körülnéztem. Nem volt senki a szobámban. A hang ismét szól: „Na, mi lesz, megyünk még ma iskolába?” Ekkor vettem észre, hogy a táskám legkisebb zsebe furcsán mozog.

– Ki vagy te? – kérdeztem csodálkozva.

– A táskád vagyok, és sűrgetlek, hogy induljunk – válaszolta.

Megdörzsöltem a szemem, hogy meggyőződjek róla, felébredtem-e már. Nem hittem a fülemnek.

– Kérlek, pakolj be gyorsan! – biztatott a fekete színű, rózsaszín mintás hátizsák.

Felkeltem az ágyból, odavánszorogtam az órarendemhez, és elkezdtem a berakodást. Magyar: két könyv, két füzet. Matematika: körző, vonalzó... A táska csak úgy nyelte a vaskos tankönyveket és a tanszerek sokaságát. Egyszer csak megelégtelte:

– Elég már! Tele vagyok!

– Még egy kis türelem! Már csak a műszaki van hátra!

Betuszkoltam az utolsó tárgyakat is.

– Jaj! – kiáltott fájdalmasan.

Gyorsan felöltöztem, megittam a reggeli kakaómat, és készen álltam a nagy útra. Vállamra vettem panaszkodó „táskámat”, és indultunk. Kinn hideg volt:

– Brrr! – hallottam a hátam mögül.

Válaszoltam, mintha kérdezett volna.

– Igen, hideg napunk van ma. Tarts ki az iskoláig!

– Nagyon feszült a szövetem. Köszönöm neked kiszagzám, hogy időnként megvarrogatsz, de igencsak nehezen viselem magam. Nem is tudsz róla, hogy szünetekben, mikor nem vagy ott mellettem, aki csak arra jár, belém botlik, belém rúg vagy átesik rajtam. Tiszta kék-zöld az oldalam, és poros a ruhám. Szeretem, ha kényeztetesz, időnként megtörlögtesz és vigyázol rám.

Időközben az iskolába értünk. Becsengettek. Felmentünk a tanterembe, kipakoltam az első órához szükséges dolgokat, a táskámat gondosan a földre helyeztem.

Elgondolkoztam a reggel történeteken, és megfogadtam, ezentúl is vigyázni fogok a hátizsákomra, hogy még sokáig segítsen a tanulásban.

Ágó Anna, 6. osztály, November 11. iskola, Zenta

RÜGYFAKADÁS

Oh, kedvesem...

Mikor a füstös kémény

Kék színt pőfékelt

Az égre...

Mikor a fecskék

Ékes dallal köszöntötték

A hajnalt, édes szavukkal

Ébresztették a virágokat...

Mikor a gombák pettyes

Kalapjukat fejükre

Emelték...

Elmentél mellettem.

Napsugár kísérte léptedet,

Friss szellő táncolt

Fürtjeiden.

Megremegett a föld, amikor

Léptél,

Nyurga alakod bárhol

Felismerném.

Oh, kedvesem!

Te vagy az életem!

**Turi Orsolya, 7. osztály,
Csáki Lajos iskola, Topolya**

A disznóvágás

Egy novemberi napon apu bejelentette, hogy másnap disznóvágás lesz.

Alig vártam a reggelt. Korán keltünk, és lassan nekifogtunk a disznóvágással kapcsolatos készülődésnek. Apu a bárdot, a késeket szedte sorba, hogy jó élesek legyenek. Addig anyu a disznó véreinek csinálta a morzsát, majd a nagy műanyag edényeket hordtuk ki az udvarra, amelyeket már előtte való nap átmosogattunk. Az üstházba is begyűjtöttünk, hogy lassan melegegjen a víz az abának. Fél óra múlva megérkeztek Ati bátyámék, mert őket is meghívtuk, hogy segítsenek. Apu és a bátyám a forralt bor elfogyasztása után a disznóól felé vette az irányt. Apu bement az ólba, és a fülénél fogva húzta lassan kifelé a disznót. Nagyon sivalkodott, erre mi gyerekek beszaladtunk a szobába. Mire kimentünk, már csend volt, akkorra apu már leszúrta a disznót.

A bátyám térdelt rajta, hogy ne vagdalódzon. Eztán pörkölték, majd megpucolták, és végül szépre, tisztára mosták. Mikor ezzel megvoltak, kettévágták és kiszedték a belső részeket. Az abának valót beleraktuk az üstbe, hogy főjön, az majd a hurkába kerül. Addig anyu és a mamám megsütötték a vért és a finom májat. Ezután a szétdarabolás következett. Mindent szépen eldaraboltak, a kolbásznak való húst ledarálták, bekeverték fűszerekkel, és elkezdték tölteni a sós bélbe. Az nagyon érdekes volt. A hurkának való is megfőtt, kicsontoztuk, főtt rizst tettünk bele, amit anyu még korábban megfőzött, és hagymát is pirított, hogy finom, ízes legyen a hurka. Anyu egy nagy bogrács paprikást tett fel főni vacsorára, és amikor már kész volt a hurka, kolbász, azt is tett be a rernibe sülni. Aztán elmosogattuk a sok zsíros edényt. Én is segítettem. Az asztalokat is lemostuk. Nagyon kifáradtunk, mire mindennel végeztünk.

Ez a nap jól múlt el. Igaz, hosszú volt és fáradalmas, de a finom vacsora kárpótolt mindent. Jól bevacsoráztunk, és jól pihentünk, beszélgettünk, és mi, gyerekek, még egy kicsit hancúroztunk benn a szobában.

**Andruskó Henrietta, 3. osztály,
Samu Mihály iskola, Óbecse-Pecesor**

RÜGYFAKADÁS

Önéletrajz

A minap egy fénykép került a kezembe. A kép hátulján ez állt: 1998. XI. 20. Ez a születésem dátuma, tehát a kép rólam készült.

A szabadkai kórházban láttam meg a napvilágot. Ezen a napon tér-dig érő hó esett. Talán ezért van az, hogy szeretek hóesésben sétálni. Néhány hónapos koromban a repülés tudományát próbálgattam. A testvérem a kocsi-ban szeretett volna tologatni, de a kocsi kereke megakadt, engem pedig kiborított. Repülni sajnos nem tanultam meg, de egy-két horzsolást szereztem. Kétéves koromban mandulagyulladás miatt hirtelen felszökött a lázam, és kórházba kerültem. Egy évvel később Magyarországon mandulaműtétem volt. Erre már határozottan emlékszem. Ötévesen a szüleim kisoviba írtak. A csantavéri Bóbita óvodába jártam, ahol sok barátot szereztem. A nagyovit már a dušanovói oviban kezdtem, ahol néhány mostani osztálytársammal ismerkedtem meg. Majd ismét Csantavéren, az akkor még Néphősök Általános Iskolában kezdtem az első osztályt, Zélicity Edit tanító néninél. Ebben az évben voltam először a Tarán, a hegyekben. Úgy megtetszett, hogy azóta is szívesen visszajárok. Hetedik osztályban egy új tantárgyunk lett, a kémia. Nagyon megtetszett, versenyeken vettem részt, és Szolnokra is eljutottam.

Azt hiszem, ez egy meghatározó pont az életemben, mert a későbbi tanulmányaimat is ilyen téren szeretném folytatni.

Rózsa Boglárka, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Padatársam

*Edina a padtársnőm neve,
Nagyon jó ülni vele.
Szinte minden órán ő a párom,
Mert ő a legjobb barátom.
Mi ketten két fél vagyunk,
A padban egy egészet alkotunk.
Néha segítünk egymásnak,
Hiszen erre valók a padtársak.
Ha már nagyon jól megy az anyag,
Titokban együtt rajzolgatunk óra alatt.
Persze azért órákon figyelünk,
Különben nem lenne pozitív jegyünk.
Számomra ő az osztály legjobb padtársa,
Szomorú vagyok, ha nem jön iskolába.*

Bognár Georgina, Kis Ferenc iskola, Orom

Hóesés

*Azt hittük, hogy vége van már,
s nem lesz hó a télen,
de most megint esni kezdett,
és befed mindent szépen.

Az ablak felől csillogó hópelyheket látok.
Fürge hópelyhek, táncuk gyönyörű szép,
olyan, mint egy csillagokkal teli álom,
csak minél tovább megmaradjon ez a kép!

A csizma alatt ropog a friss hó,
és már repül is a hógolyó.
Az orrom csöpög, a kezem majd lefagy.
Így van, míg a tél el nem hagy.*

Csóke Denisz, 6. osztály, Fejős Klára iskola, Nagykikinda

Kedves Pajtások!

A kamaszkori gondjakkal küszködő hetedikesek hatványozottan érzékelik elégedetlenségük okait a tükör előtt. Ezzel a lányok úgy látszik többször és huzamosabb ideig foglalkoznak egyes szám első személyben, mint **Márki Eleonóra** írása bizonyítja a mai Rügyfakadásban. Igaz a fiúk sem kerülik el a tüköröt – lásd **Kovács Jónás** fogalmazását! –, de ők általánosítással s katonás rövidséggel igyekeznek túllépni az elégedetlenségen. Megnyugtató, hogy mindkét fél bizakodó a jövőt illetően. Kívánjuk nekik, hogy mihamarabb részesei legyenek annak az érzésnek, amit **Berta Márta** csillogásnak nevez. Sőt talán **Turi Orsolya** szép verse is pozitív irányba terelheti a gondolataikat.

Az **adai ötödikesek** angyalkás fogalmazásai azért tanulságosak, mert a felvezető sejtelmes idézetnek köszönhetően nagyon szellemes, fantáziadús leveleket írtak. **Tóth Ádámnak** az elveszett naplóról szóló levele is erről tanúskodik. Persze a hozzá kapcsolódó írásokat is érdemes ma elolvasni. És ismét Hóesés... (**Csóke Denisz** versében) meg a harmadikos **Andruskó Henrietta** tolla nyomán megelevenedő téli élmény, amit **Hovanyec Ildikó** az egészséges táplálkozásról szóló írásával igyekszik megszélesíteni.

A múlt héten küldött írásokat pedig a következőknek köszönöm: **Nagykikinda, Fejős Klára iskola:** Balázs Emília, Csóke Denisz, Hajnal Mónika, Juszán Petra, Kiss Flórián és Lénárd Orsolya; **Óbecse, Sever Đurkić iskola:** Harkai Réka, Kovács Jónás, Márki Eleonóra és Urbán Levente;

Szenttamás: Paska Nikoletta;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Brindza Hajnalka, Faragó Emma, Fárbas Petra, Fárbas Tamara, Hajbók Daniella, Hajdu Amanda, Szabó Orsolya, Turi Orsolya és Vojter Kitti;

Zenta, Thurzó Lajos iskola: Bodza Rihárd, Kincses Enikő, Szorcsik Ivett; **November 11. iskola:** Ágó Anna.

Várom a további jó írásokat.

Tomán Mária

A szomszéd éléskamrája

- Anya, mit egyek?
- Jaj, ne nyafogj, nézz be a spájzba!

De nálunk mindig ugyanazt találok. Ilyen kenyér, vagy olyan kenyér, tea, tej. Elgondolkodtam azon, milyen is lehet a szomszédaink éléskamrája.

Úgy gondolom, csupán egy kemény, barna színű ajtó választ el tőle, hogy egy cukorkás, édességes, gabonapelyhes, csipszes helyiségben élvezzem az élet örömeit. Mivel a gyerekek többsége, velem együtt, szívesebben enne reggelire tortát csokis tejjel, mint salátát vagy más egészséges étket. Ebédre ilyen csipszet olyan csipsszel, szmokival megszórva.

Egészségesen és változatosan étkezni sok odafigyelést igényel, ezért is van, hogy olyan sok gyerek túlsúlyos. De ne feledkezzünk meg a vacsoráról sem! Mindenkit csábít, hogy spagettit, 3-4 szendvicset vagy még egy szelet pizzát megegyen, amit lehűthet egy doboz fagyival is. Erre az én válaszom: nem! Attól, hogy összevissza eszünk, nem lesz jobb semmi. Boldogabbak, szebbek és okosabbak sem leszünk a „zabálástól”. Gondoljunk bele, milyen rossz lehet annak, aki túlsúlyos, és 40-50 kilótól akar megszabadulni. Mennyivel könnyebb így az életünk, ha nem sikerül a pluszkilókat magunkra szedni.

Ha belegondolok, mégsem olyan csábító a szomszéd spájza. Eszegetem a teljes kiőrlésű kenyéremet ilyen-olyan kenettel, teával, tejjel, zöldségekkel.

Hovanyec Ildikó, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Dakota Fanning

Dakota Fanning talán előbb ismerkedett meg a kamerával, mint a játékokkal. Alig lépte még át a nagykorúság küszöbét, de máris sok filmben szerepelt. Láthattuk tévésorozatokban és mozifilmekben egyaránt, játszott hisztis kislányt, leukémiás áldozatot, de ő volt Jane, az egyik gonosz Volturi is az Alkonyatban. Képzelt interjúnk Dakota Fanninggel készült.

– Hogyan kezdődött a karriered?

– Mindenki elkezd valahogy, én egy híres mosópormárkát reklámoztam. Akkor még csak ötéves voltam, úgyhogy nem számít cikinnek. Annál is inkább nem, hogy felfigyeltek rám, és egyre több szereplési felkérést kaptam.

– Milyen filmekben jelentél meg?

– Tévésorozatokban, például a Jóbarátokban, a CSI-ban és a Vészhelyzetben. Ezek közül épp a Vészhelyzetes szereplésem maradt meg leginkább az emlékeim között. Egy leukémiás lányt játszottam, akit autóbaleset ért. Két napig tartott a jelenetem forgatása, és közben állandóan nyakmervítőt meg orrtöméseket kellett hordanom. Valóban együtt tudtam érezni a szerencsétlenül jártakkal.

– Melyik film hozta meg számodra az áttörést?

– Ez volt a Nevem Sam, amelyik nemzetközi elismerésre tett szert. A film sikerének hatására a szüleim úgy döntöttek, hogy Los Angelesbe költözünk, ahonnan könnyebben irányíthatják a pályám alakulását. A Nevem Sam díjazott is lett, amikor átvettem a díjat, nem értem el a mikrofont. **Orlando Bloom** emelt fel, és így tartottam meg a beszédemet. Hatéves voltam akkor.

– Utána milyen filmekben játszottál?

– Főleg családi filmekben és vígjátékokban. Ilyen volt például a Sweet Home Alabama, illetve a Mindenütt nő, a Nagydumás kiscsajok, a Macska, le a kalappal vagy a Tűzben edzett férfi. Utóbbiban **Denzel Washington**nal játszottam. Denzel egyébként le akarta mondani a szerepet, a túl szoros időbeosztása miatt, de amikor a felesége megtudta, hogy én is játszom benn, rábeszélte. Nagyon kedvelt, és szerette volna látni, milyen vagyok munka közben. Örülök neki, hogy ez így alakult.

– Mi hozott változást a karrieredben?

– Miután betöltöttem a tizet, lassan átléptem a tinédzserkategóriába, és kezdtem kinőni a gyerekszerepekből. Nem lehetett tudni, hogyan veszem az akadályokat, milyen kihívásokkal találom magam szembe. Azután minden jól alakult, mert szerepelhet-

tem a Bújócskában és a Világok harcában. A Világok harca jó tapasztalatot hozott számomra. Élveztem a forgatást. A filmbéli partnerem **Tom Cruise** volt, akivel nagyon jó forgatni. Sokat beszélgettünk, és ettől minden kellemesebb volt.

– Mennyire peccátelte meg a gyerekkorodat az ismertség?

– Ezzel együtt lehet élni, de valójában én is ugyanolyan lány voltam, mint mindegyik más. Amikor hazamentem a babáimmal és a plüssállataimmal játszottam, mintha valódiak lennének. Csatlakoztam a cserkészlányokhoz, és árultam a sütitket. No jó, azt azért beismerem, hogy az ismertség jót tett a sütitbiznisznek. Egyébként van egy négy évvel fiatalabb húgom, akivel sokat játszotunk. Ő mindig azt mondogatja, hogy én vagyok a kedvenc színésznője. Ha csak egy

valaki is felnéz rád, akkor jól kell tenned a dolgodat.

– Az elmúlt években mivel foglalkoztál?

– Nyilvánvalóan az Alkonyattal, amelyben egy veszélyes képességekkel rendelkező vámpírt alakítok, Jane-t a Volturiból. A film sikere hatott a karrieremre, én is élvezhettem a rajongók szeretetét, annak ellenére, hogy a karakterem eléggé elvetemült, nem épp a jó oldalon áll. A valós életben persze minden egészen másképp van. Kristen Stewarttal jól kijövünk egymással, és még egy filmben együtt szerepeltünk, a The Runawaysban, illetve A rockercsajokban, amely minden idők legnagyobb rockercsajáról, Joan Jettről és az ő együtteséről szól.

L. M.

Arany János

Ágnes asszony

Ágnes asszony a patakban
Fehér lepedőjét mossa;
Fehér leplét, véres leplét
A futó hab elkapdossa.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

Odagyűl az utcagyermek:
Ágnes asszony, mit mos kelmed?
„Csitt te, csitt te! csibém vére
Keveré el a gyolcs leplet.”
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

Összefutnak a szomszédnők:
Ágnes asszony, hol a férjed?
„Csillagom, hisz ottbenn alszik!
Ne menjünk be, mert fölébred.”
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

Jön a hajdu: Ágnes asszony,
A tömlöcbe gyere mostan.
„Jaj, galambom, hogy' mehetnék,
Míg e foltot ki nem mostam!”
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

Mély a börtön: egy sugár-szál
Odaféni alig képes;
Egy sugár a börtön napja,
Éje pedig rémtül népes.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

Szegény Ágnes naphosszanta
Néz e kis világgal szembe,
Néz merően, – a sugárka
Mind beléfér egy fél szembe.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

Mert, alighogy félre fordul,
Rémek tánca van körülé;
Ha ez a kis fény nem volna,
Úgy gondolja: *megőrülne*.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

Ím azonban, időtelve,
Börtönének zárja nyílik:
Ágnes a törvény előtt
Megáll szépen, ahogy illik.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

Öltözetjét rendbe hozza,
Kendőjére fordít gondot,
Szöghaját is megsimítja
Nehogy azt higgyék: *megbomlott*.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

Hogy belép, a zöld asztalnál
Tisztes őszek ülnek sorra;
Szánalommal néznek ő rá,
Egy se mérges, vagy mogorva.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

„Fiam, Ágnes, mit mivelélt?
Szörnyű a bűn, terhes a vád;
Ki a tettet végrehajtá
Szeretőd ím maga vall rád.”
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

„Ő bitón fog veszni holnap,
Ő, ki férjedet megölte;
Holtig vízen és kenyéren
Raboskodva bünhödöl te.”
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

Körültekint Ágnes asszony,
Meggyőződni ép eszérül;
Hallja a hangot, érti a szót,
S míg azt érti: „meg nem örül.”
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

De amit férjéről mondtak
A szó oly visszásan tetszik;
Az világos csak, hogy őt
Haza többé nem eresztik.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

Nosza sírni, kezd zokogni,
Sűrű záporkönyve folyván:
Liliomról pergő harmat,
Hulló vizgyöngy hatyu tollán.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

„Méltóságos nagy uraim!
Nézzen Istent kegyelmetek:
Sürgetős munkám van otthon,
Fogva én itt nem ülhetek.”
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

„Mocsok esett lepedőmön,
Ki kell a vérfoltot vennem!
Jaj, ha e szenny ott maradna,
Hová kéne akkor lennem!”
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

Összenéz a bölcs törvényszék
Hallatára ily panasznak.
Csendesség van. Hallgat a száj,
Csupán a szemek szavaznak.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

„Eredj haza, szegény asszony!
Mosd fehérre mocskos leped;
Eredj haza, Isten adjon
Erőt ahhoz és kegyelmet.”
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

S Ágnes asszony a patakban
Lepedőjét újra mossa;
Fehér leplét, tiszta leplét
A futó hab elkapdossa.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

Mert hiába tiszta a gyolcs,
Benne többé semmi vérjel:
Ágnes azt még egyre látja
S épen úgy, mint *akkor éjjel*.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

Virradattól késő estig
Áll a vízben, széke mellett:
Hab zilálja rezgő árnyát,
Haja fürtét kósza szellet.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

Holdvilágos éjjelenkint,
Mikor a víz fodra csillog,
Maradozó csattanással,
Fehér sulyka messze villog.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

És ez így megy évről-évre,
Télen-nyáron, szünet nélkül;
Harmat-arca hó napon ég,
Gyöngye térde fagyban kékül.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

Őszbe fordul a zilált haj,
Már nem holló, nem is ében;
Torz-alakú ránc verődik
Szanaszét a síma képen.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.

S Ágnes asszony a patakban
Régi rongyát mossa, mossa –
Fehér leple foszlányait
A szilaj hab elkapdossa.
Oh! irgalom atyja, ne hagyj el.
(1853)

A radványi sötét erdőben
Halva találták Bárczi Benőt.
Hosszu hegyes tör ifju szívében;
„Ime, bizonyság Isten előtt:
Gyilkos erőszak ölte meg őt!”

Kastélyába vitette föl atyja,
Ott letevék a hús palotán;
Ki se terítetteti, meg se mosatja:
Vérben, ahogy volt, nap nap után
Hever egyszerű ravatalán.

Állíta őrzeni négy alabárdost:
„Lélek ez ajtón se be, se ki!...”
„Hátha az anyja, szép huga már most
Jönne siratni?” – „Vissza! neki;
Jaj, ki parancsom, élve, szegi!”

Fojtva, teremről rejti teremre
Halk zokogását asszonyi bú. –
Maga, pecséttel, „hívja tetemre”,
Kit szemre vesz, ölyvként, sanda gyanú:
Legyen a seb vérzése tanú.

A palotát fedi fekete posztó,
Déli verőn sem süt oda nap;
Áll a tetemnél tisztí pörösztó,
Gyertya, feszület, kánoni pap:
Sárga viaszfényt nyughelye kap.

„Jöjjenek ellenségi, ha voltak!”
Jó, kit az apja rendre nevez;
Hiába! nem indul sebe a holtnak
Állva fejénél az, vagy emez:
„Gyilkosa hát nem ez... újra nem ez.”

„Hát ki?...” riad fel Bárczi sötéten,
„Boszulatlan nem foly ez ősi vér;
Ide a gyilkost!... bárha pecséttem
Váddal az önnön szívemig ér:
Mindenki gyanús nekem, aki él!”

„Jöjjenek úgy hát ifju barátii!”
Sorra belépdél sok dalia:
Fáj nekik a hőst véribé' látni,
S nem harc mezején elomlania.
Erre se vérzik Bárczi fia.

Tetemre hívás

„Jöjjön az udvar! apraja, nagyja...
Jöjjön elő Bárc, a falu, mind!”
Megkönyezetlen senki se hagyja,
Kedves urára szánva tekint.
Nem fakad a seb könnyre megint.

„Jöjjön az anyja! hajadon húga!”
Künn a leány, már messze, sikolt;
Anyja reárogy, öleli bűgva:
Mindre nem érez semmit a holt:
Marad a tört vér – fekete folt.

„Jöjjön utolszor szép szeretője,
Titkos arája, Kund Abigél!”
Jó; – szeme villan s tapad a törre;
Arca szobor lett, lába gyökér.
– Sebből pirosan buzog a vér.

Könnye se perdül, jajja se hallik,
Csak odakap, hol fészkel az agy:
Iszonyu az, mi oda nyilallik!...
Döbbenet által a szív ere fagy:
„Lyányom, ez ifjú gyilkosa vagy!”

Kétszeri mondást – mint lebüvölten –
Hallgat el, aztán így rebegi:
„Bárczi Benőt én meg nem öltem,
Tanum az Ég, s minden seregi!
Hanem e tört én adtam neki.”

„Birta szívem' már hú szerelemre, –
Tudhatta, közöttünk nem vala gát:
Unszola mégis szóval „igenre”,
Mert ha nem: ő kivégzi magát.
Enyelegve adám a tört: nosza hát!”

S vadul a sebből a tört kiragadja,
Szeme szokatlan lángot lövell,
Kacag és sír, s fennvillogtatja
S vércse-visongással rohan el.
Vetni kezét rá senki se mer.

Odakinn lefut a nyílt utca során,
Táncolni, dalolni se szégyelli;
Dala víg: „Egyszer volt egy leány,
Ki csak úgy játszott a legénnyel,
Mint macska szokott az egérrel!”

(1877)

Kedves Olvasó Tanulók!

Két héttel ezelőtti rovatunkban Szilágyi István *Kő hull apadó kútba című regénye kapcsán írtam le, hogy egy modern Ágnes asszony-történet. Természetesen Arany János híres balladájára gondoltam, melynek főhőse, Ágnes asszony is halálos bűnbe esik: szeretőjével megöli, vagy – ez természetesen nem egészen egyértelmű – csak hallgatólagosan beleegyez, hogy a férfi elveszejtse a férjét. Bűnének súlya alatt – különösen, amikor kiderül, hogy a szeretője reá vallott (tehát nem is szereti) – azonban összeroppan, kényszerképzetei (látja a kiömlött vért) értelmetlen cselekvésekbe hajszolják: megállás nélkül mossa patyolatfehér foszlányokká mosott lepedőjét. A szerelmi szenvedély okozza a **Tetemre hívás** hőseinek, Kund Abigélnek és Bárczi Benőnek is a tragédiáját, noha Kund Abigél „meg nem ölte”, csak kacér, meggondolatlan viselkedésével halálba hajszolta – feltehetően – lelkiileg egyébként is ingatag kedvesét. Mindkét ballada hiedelemmotívumokra épül: utóbbi léggömbre babonás, középkori hatású. Azt a hiedelmet veti fel, miszerint a halott vére megindul, ha gyilkosa megjelenik ravatalánál. Kund Abigél sem bírja épp ésszel elviselni tetteinek súlyos következményét. Folytathatnánk a hasonló tematikájú és típusú Arany-balladák sorát, mindjárt pl. a Vörös Rébékkel vagy az Éjféli párbajjal.*

Jó olvasást, sikeres (tovább)olvasást! Nagyszerű élmény!

Bence Erika

Zombik és más lények

A Twilight vámpírsztori nagy sikere után egyáltalán nem csoda, hogy gombamód jönnek elő azok a fantáziafilmek, amelyek természetfeletti lényeket mutatnak be. Ezek közül szólunk két-tőről.

Lenyűgöző teremtmények

Valentin-napon került mozikba, forgalmazói talán ezzel is azt akarták sugallni, hogy ezt a filmet szeretni kell. Azoknak mindenképpen, akiket vonz az elbűvölő, mágikus, természetfeletti világ, és természetesen a romantikus történetek.

A színészek általában nem szeretik, ha más színészekkel hasonlítják össze őket, egy filmes magazin mégis ilyen módon próbálja felhívni a figyelmet a Beautiful Creatures – Lenyűgöző teremtmények két fiatal főszereplőjére. Először is Steven Spielberg felfedezettjét, Alden Ehrenreichet méltatják, akit a fiatal Leonardo Di Caprióhoz hasonlítanak. Az sem rossz ajánlólevél, ha egy sztár dicsér meg egy kezdő színészt, Jane Campion rendező lányáról, a tökéletes szépségű Alice Englertől például Emma Thompson nyilatkozott elismerően, hangsúlyozva a lány őszinte, és elképesztően hiteles színészi játékát.

A film középpontjában a két fiatal színész által játszott karakterek, Lena és Ethan állnak. A történetben az ő szerelmük az összekötő kapocs, ami mindent legyőzhet, akár a sötét erőket is. Jeremy Irons Lena szigorú nagybácsiját Macont kelti életre, aki természetfeletti erővel bír. Ő is egy „Igéző”, úgy mint a fiatal Lena. A film egyik érdekessége, hogy a regény írói már eredetileg is Ironsról mintázták karakterüket, még egy fotót is kiragasztottak róla a szobájukban:

– Jeremy sokkal többet vitt a Macon karakterébe. Egy olyan Igézőt kelt életre, aki amellet, hogy mágikus erővel bír, mégis emberi és sebezhető – állítja Richard LaGravenese rendező.

A fiatal Alice Englert nagyon élvezte a közös munkát, szinte apa-lánya kapcsolat alakult ki közte és Irons között:

– Habár a szüleim révén nem ismeretlen számomra a filmek világa, így a forgatás és a színészet sem, mégis úgy érzem, hogy rengeteg ta-

nulnivalóm van még. Ehhez legjobbak az igazi mesterek. Jeremy Ironst mindig is csodáltam, és most személyesen is tanulhattam tőle – mesélte Alice Englert.

A Lenyűgöző teremtmények világ körüli útja már megkezdődött, a filmkészítők és a szereplők pedig azt remélik, hogy a nézőket is sikerül majd lenyűgözni.

Eleven testek

Észak-Amerikában a Super Bowl amerikaifutball-döntő idején nem érdemes más műsorokat szervezni. A futballbajnokság hétvégéje nem kedvez a mozik látogatottságának, mert a meccsek inkább a képernyő elé szögeznek a nézőket. Tudják ezt jól a filmszínházak, de mégis próbálkoznak. Azután valamikor megéri, mint ahogyan most is. A stúdiók a forgalom 70 százalékos visszaesésével számoltak, de a Warm Bodies, illetve az Eleven testek így is nézett volt, a zombiszerelem láthatóan ébren tartotta a kamaszok érdeklődését.

A film egy élőhalottról szól, akit megvált egy élő lány iránt érzett szerelme. Egy létezésében megkínzott R nevű zombit követ a sztori, aki nem sok jót ígérő barátságot köt ember barátnőjével, áldozatai közül az egyikkel. A virágzó kapcsolattal elkezdődik egy láncreakció, ami megváltoztatja őt, zombi társait és talán az egész élettelen világot.

A Lionsgate stúdió, amely az Alkonyat-filmeket is forgalmazta, „zom-rom-com”-nak nevezte el a filmet, az abban keveredő humorra, románcra és természetfeletti elemekre utalva. Az alkotást Jonathan Levine rendezte, szereplői pedig: Dave Franco, Nicholas Hoult, John Malkovich, Teresa Palmer, Analeigh Tipton, Rob Corddry, Cory Hardrict és Dawn Ford.

A romantikus zombifilm látogatottsága tehát kielégítő volt, de azért más alkotásokat is viszonylag sokan megnézték, méghozzá szintén főleg azokat, amelyek valamiféle sötét világot tárnak elénk. Az észak-amerikai kasszasikerlista második helyét a Boszorkányvadászok című akció dús fantáziafilm foglalta el, a Jancsi és Juliska meséből továbbgondolt alkotás, amelyben a testvérek elől nem menekülhet a boszorkány. Az Oscar-jelölt Napos oldal a harmadik helyre került, a Mama című horror a negyedikre, a Zero Dark Thirty – A bin Laden-hajsza pedig az ötödik legnézettebb film lett az említett hétvégén.

Összeállította: L. M.

Jól fogadták a Steve Jobs-filmet

Bemutatták a Steve Jobs életéről szóló első filmet. Joshua Michael Stern rendező JOBS című munkáját a Sundance függetlenfilmfesztivál záró alkotásaként vetítették, és meleg fogadtásban részesült. Az Ashton Kutcherrel a címszerepben készült film az 56 éves korában, 2011 októberében hasnyálmirigyrákban elhunyt Apple-vezér életének 30 legmeghatározóbb évét dolgozza fel, az 1970-es évektől az első iPod 2001-es megjelenéséig, bemutatva azt is, hogy miként lett egy kísérletező fiatalemberből a világ egyik legismertebb vállalatának elnöke. A Josh Gad és Dermot Mulroney társszereplésével készült film a korai '80-as évekbe repítenek bennünket vissza, amikor megfogalmazódnak Jobs elméletei az Apple Lisa, illetve Macintosh számítógépeinek elkészítéséről, ami viszont 1986-ban azzal végződött, hogy a cégen belüli konfliktusok miatt Jobs kénytelen volt elhagyni a céget.

Kutcher a számítástechnika világának rocksztárjaként látatja a férfit, akit csodálnak, de félreértene a karrierje kezdeti éveiben. A karakter megformálását nagyon komolyan vette. Megnézett például több mint 100 órányi filmfelvételt a néhai Apple-vezérről, hogy ellesse jellegzetes testtartást, kézmozdulatait, sőt még Jobs gyümölcsdiétáját is átvette. A filmből hiányoznak Jobs magánéletének részletei, a rendező ezzel kapcsolatba kifejtette, hogy szándékosan tartózkodtak az Apple-vezér privát szférájának bemutatásától, mert nem akartak elmerülni valamiféle szappanoperában.

A legtöbb like

Magyarországon összeállították a Facebook szerinti 21 legnépszerűbb magyar zenei produkciót tartalmazó listát, amely a like-ok szerint alakult ki. Ezt a listát a Children of Distance vezeti, amit azt jelenti, hogy őket követik a legtöbben a népszerű közösségi oldalon. A második helyre Fluor Tomi került, míg a harmadikon Király L. Norbi áll. A listára a következő előadók is felkerültek, a sorrend szerint: Janicsák Veca, Vastag Csaba, Quimby, Bárány Attila, Majka, Takács Nikolas, Dukai Regina, Papa Jo, Wolf Kati, Ákos, Hősök, Punnany Massif, Curtis, Csík zenekar, Molnár Ferenc Caramel, Tankcsapda, 30y, valamint Éder Krisztián SP.

SZTÁRVILÁG

Falfestmény ajándékba

Nemrég ünnepelték az első Die Hard, avagy a Drágán add az életed című film 25 évvel ezelőtti megjelenését. A filmek főszereplőjét a John McClane-t alakító Bruce Willist a széria ötödik részének bemutatója előtt lepte meg a 20th Century Fox filmstúdió egy falfestménnyel. Az ünnepségen is ő leplezte le a stúdió egyik műtermének falára festett, több mint tíz méter magas képet, amely atlétában, kezében öngyújtóval egy szellőzőben kúszva ábrázolja a hőst. Az 1988-as film egy jelenetét idéző alkotást, amelynek nagy mérete még Willist is meglepte, Van Hech-Nielsen és Fernando Cepeda jegyzi.

Egyébként Jim Gianopulos, a Fox filmes főnöke olyan ikonikus produkciónak nevezte a Die Hardot, amely páratlan és maradandó nyomot hagyott. Mint mondta, a film mozgóterülete a hétköznapi ember és Superman kombinációjából született főhős. Bruce Willis az ünnepség után megjegyezte, hogy számára szinte észrevétlenül szállt el ez a 25 év, és amikor az első filmet forgatták, még senki sem gondolt folytatásra. A Die Hard sorozat legfrissebb, ötödik, Budapesten forgatott epizódjának premierje nemrég volt Észak-Amerikában és a magyarországi mozikban is egyaránt.

Mire készülhet Psy?

Atavalyi esztendő vitathatatlanul Psy-é volt. A koreai énekes az elmúlt év koronázatlan könnyűzenei királyává vált, hiszen megmutatta a nagyvilágnak, hogyan kell egyik napról a másikra szupersztárrá válni, még hozzá egyetlen slágerrel. Nemcsak a fiatalokat fogta meg, számos sztárt is megfertőzött a „Gangnam style-járvány”. Robbie Williams, Britney Spears, Heidi Klum, de még a popzene királynője, Madonna is járta a Gangnam-stílust. Habár a Gangnam style világméretű örülete még mindig tart, az előadó menedzsmentje bejelentette: hamarosan jön az újabb, az előzőnél is gigantikusabb Psy-örület.

Koreában egyébként már több mint 12 éve tart a Psy-rajongás, az énekesnek minden egyes koncertje telt ház előtt

zajlik. A dal Psy hatodik, Part 1 című albumán jelent meg, és a videójával együtt, mindenféle tarolt. Ekkora siker után pedig borítékolható a folytatás. Ezzel Psy menedzsere is egyezik, aki szerint a Gangnam style vége, valami újnak a kezdete. Psy-al együtt azt állítják, hogy már gőzerővel dolgoznak az új koreográfián, és megéri várni az új dalra, mert bombasztikus lesz.

Új internetes szabály született

Tizenkilenc klikkre van a nagymama Facebook oldala az internet legsötétebb bugyraitól, állítja a magyar hálózatkutató. Barabási Albert-László magyar fizikus ugyanis létrehozta a világháló szimulált modelljét, és megállapította, hogy két tetszőleges weboldal között maximum tizenkilenc kattintásnyi távolság van. A felfedezés hasonló jelentőségű, mint a hat lépés távolság elmélet, amely szerint a Földön bárki kapcsolatba hozható bárkivel egy ismeretségi láncon keresztül, melyben a két végpont között maximálisan öt elem van.

A szimulált modell alapján Barabási Albert-László úgy becsüli, a világhálón jelenleg 14 milliárd weboldal található, és az internetes dokumentumok száma nagyjából egybillióra tehető. Bár ezek az oldalak nem kapcsolódnak szorosan egymáshoz a keresőmotoroknak, aggregátoroknak, közösségi oldalaknak köszönhetően bárki eljuthat az internet egyik pontjából a másikba mindössze 19 klikkel.

Barabási szerint az emberek természetüknél fogva csoportokba, közösségekbe tömörülnek érdeklődési körük alapján. Éppen ezért, a 19-kattintas szabály továbbra is érvényben fog maradni függetlenül attól, mekkorára dagad a világháló. A Facebook mostanra olyan kicsivé változtatta a világot, hogy a 6 lépés szabály sem feltétlenül érvényes már.

Egy 2001-es tanulmány szerint – ekkor a közösségi oldalnak 700 millió felhasználója volt, míg ma már több mint egymilliárd – két Facebook-felhasználó között már csak 4 lépés távolság van, pedig három évvel korábban ez a szám még 5 volt.

CW-PJ

Jönnek az optikai meghajtók az ultrabookokba

Az ultrabookok többek között azért születhettek meg, mert kimaradt belőlük az ODD.

Az egyik oka annak, hogy az Intel és a partnerei feltalálhatták az ultrabookok kategóriáját az, hogy a vékonyított notebookokból egyszerűen kihagyták az optikai meghajtót. Bár egyre több gyártó gondolja úgy, hogy az ODD és maguk az optikai lemezek feleslegesek, valószínűleg senki nem venné zokon, ha lenne a megvásárolt gépben.

Miközben a HDD-k és az SSD-k egyre kisebb méretekben jöttek le a gyártósorokról, addig az optikai meghajtók fejlesztése terén nem sok minden történt, legalábbis ami a zsugorítást illeti. Ez most változik.

Az ODD-k gyártói megkezdték a 9 milliméter vastag CD/DVD/Blu-ray-meghajtók tömeges gyártását, amelyek már 2013 elején be is kerülhetnek minden új ultrabookba. Az eddigi 12,7 milliméteres változatokkal erre nem volt lehetőség.

Szuperwifit fejleszt az amerikai hadsereg

Az üvegszálak rendszerek sebességével vetekedő, szupergyors és biztonságos, vezeték nélküli hálózat létrehozására indított projektet a DARPA, az amerikai védelmi minisztérium kutatás-fejlesztéssel foglalkozó ügynöksége. A cél a 100 gigabites sebesség, ami egy mai átlagos otthoni wifi-kapcsolat kapacitását ezerszeresen, az amerikai katonai drót nélküli hálózat, a CDL (Common Data Link) sebességét ötvenszeresen múlná felül. Fontos követelmény még a biztonság, hiszen ezen a csatormán többek között felderítő drónok irányítása, repülőgéphordozók vagy ellenséges területen titkos küldetéseket végrehajtó csapatok kommunikációja futna.

Az óriási sebességet szakértők szerint rádiófrekvenciás adatátvitellel, műholdas segítséggel lehet elérni. A legvalószínűbb a mikrohullámú frekvencián működő KU-sáv használata (ebben a frekvenciasávban dolgozik például a NASA az ISS-sel való kapcsolattartás során), aminek előnye még, hogy kevésbé zavarja az

eső és más légköri jelenségek. Laboratóriumi kísérletekben létrehozta már 2500 gigabites vezeték nélküli kapcsolatot is, azonban az nagyon rövid hatótávolságú volt, mindössze egy méter távolságban volt vehető az adatfolyam. A Pentagon célja a 200 kilométeres hatótáv elérése, ami különösen kemény mérnöki kihívásnak ígérkezik.

Bár a DARPA kiemeli, hogy szigorúan katonai célú projektről van szó, ha sikerül a szuperwifit megépíteni, az alkalmazott megoldások és technológiai áttörések valószínűleg hamar elérnek majd a polgári felhasználás körébe is. Ez óriási sebességű mobilnetes kapcsolatokat tehetne lehetővé, ráadásul úgy, hogy néhány mobiltoronnyal óriási területeket lehetne lefedni.

KOS

Kivételes előnyödre válik a dolgok változékonysága. Most a legunalmasabból is izgalmasat, a legnehezebből is könnyűt varázsolsz. Csak koncentrálnod kell! Egyre tehetségesebb vagy a konyhában, és egy olyan étellel állsz elő, amitől mindenkinek leesik az álla, aki megkóstolja.

BIKA

Lelkes vagy, és elég akaraterőd is van, hogy nekikezdj valami újnak, és véghez is vidd. Egy dolgot fontos a fejedben tartanod: ne vállald túl magad! Szeretnél egy kicsit bátrabb lenni, hogy megmondj a véleményedet az egyik barátodnak. Az utóbbi időben inkább kerülöd a konfliktusokat, de ez a magatartás nem lesz jó hosszú távon.

IKREK

Ha segítségre van szükséged, most jó eséllyel megkapod. Ráadásul egy olyan személytől, akit nagyon kedvelsz és tisztelsz. Használd ki a lehetőséget, és élvezd a tanulást! Egy baráti meghívásnak teszel eleget a héten. A buliban olyan dolgok fognak történni, amik rányomják a bélyegüket az estédre.

RÁK

Teljes felkészültséggel nézel elébe a rád váró kihívásnak. Mindened megvan a sikerhez, úgyhogy ne halogassd tovább! El is felejtetted már, milyen egy igazi otthonulós este. Mostanság annyi helyen voltál, hogy megelégtel a partizást. Jólesik bezárkózni és csak olvasni, tévézni egyedül.

OROSZLÁN

Hirtelen felgyorsultak az események körülötted, és egy kicsit meg vagy tőle ijedve. Nem tudod, hogy jól döntöttél-e, amikor elvállaltál egy feladatot, ami sok tanulással jár. De ne aggódj, nagyon szuper heted lesz! Végre kifizetődnek az erőfeszítéseid, és megkapod a jól megérdemelt elismerést. Úszkálj a dicséretben!

SZŰZ

Mindenki rá van kattantva a baráti körödből az okostelefonokra és a közösségi oldalakra, de téged ezek nem vonzanak. Úgy veszed észre, mintha kívülállóként tekintenének rád, mert te nem haladsz a technikával. Hiába szereted a barátaidat, most olyan dolgot tettek a hátad mögött, amit te nagyon elítélsz. Ráadásul titkolták is előled ezt, és átverve érzed magad.

MÉRLEG

Valamiféle varázslat lehet a dologban, de a többiek csüngenek majd minden egyes szavadon. Oszd meg a gondolataid, és új társakra találsz! Hallgass a szívedre! Ha olyan dologra vennének rá, amiről úgy érzed, nem helyes, mert másokon keresztültaposva jutnál előrébb, ne vállald be. Adódik majd más, jobb lehetőség is.

SKORPIÓ

Szeretnéd, hogy együtt legyen a régi bandád, de már semmi sem lesz ugyanolyan, mint régen. Erre most jössz rá, amikor megpróbálsz megszervezni egy programot a hétvégére, de vitába torkollik. Vigyázz a telefonodra, mert gondot okozhat. Rossz helyen szólal meg, és ezt valakik nem fogják jó néven venni.

NYILAS

Elég könnyű lesz választanod a távolságtartás és a barátkozás között ezen a héten. A bájjoddal magad köré gyűjtöd az embereket. Már csak ki kell nyílnod. A kedvesednek ideje lenne változtatni az életvitelén, ám ez csak úgy sikerülhet, ha te is segítesz neki. Neked sem ártana egészségesebben táplálkoznod.

BAK

Elég nehezen tudod megszerezni a teendőidet. Mi az, ami halaszthatatlan, és mi az, ami ráér? Ha bizonytalan vagy, bármikor segítséget kérhetsz egy osztálytársadtól. Ha utazásról álmodozol, akkor ezen a héten történik valami olyasmi, ami biztosíthat arról, hogy valóra is válik az álmod.

VÍZÖNTŐ

Az osztály sokkal inkább valami vígjátékra fog hasonlítani a héten, mint iskolai környezetre. Az állandó hülyülés, egymás ugratása és a poénkodás lesz a fő téma. Nehezedre esik kivárni, míg az a kedves és helyes ismeretlen fel nem hív. De ne kapkodd el a dolgokat. Ha túlzottan lelkes vagy az elején, elriaszthatod, és az nem lenne jó.

HALAK

Még az ilyen extrovertált személynek is szüksége van néha egy kis magányra, mint amilyen te vagy. Szánj magadra elég időt, hogy végig tudj gondolni bizonyos dolgokat! Szereted, hogy a szüleid haladnak a korrallal, és ennyire fiatalosak. Nagyon büszke leszel rájuk, mert olyasmit csinálnak, ami még neked is bonyolultnak tűnik, pedig te értesz a kutyükhöz.

Kamaszok a kütyük fogságában

Írádsz tévézni, videojátékozni, esetleg SMS-ezni? Nem túl könnyű távol tartani magunkat ezektől az elektronikai eszközöktől – ráadásul, ha még tinédzser is vagy, akkor egyszerűen lehetetlen. Egy átlagos kamasz napi szinten 7, heti szinten pedig több mint 50 órát tölt televízió, számítógép vagy telefon társaságában. Nem kétséges, ezek az eszközök szórakoztatóak. A probléma ezzel csak az, hogy a sok képernyő előtt töltött idő kihathat a tinédzserek egészségére és jegyeire. Vedd figyelembe a következőket:

Televízió

A tévé és a monitor előtt ülés felváltja az olyan fizikai tevékenységeket, mint a kerékpározás és a sétálás. Azok a gyerekek, akik naponként több mint 5 órát tévéznek, hajlamosak rá, hogy idősebb korukban egészségtelenül étkezzenek. Könnyebb a jó szokásokat kialakítani most, amíg fiatal vagy.

Jelek, melyek azt mutatják, hogy a képernyő uralma alá kerültél:

- Nem jársz bulikba és más eseményekre.
- Azért maradsz fent sokáig, hogy megnézd kedvenc műsorodat.
- A televízió és a számítógép előtt kajálsz.
- Úgy fekszel le, hogy a tévé be van kapcsolva.

Mit tehetsz ellene:

- Rendszeresen találkozz a barátaiddal!
- Vedd fel a késő esti műsorokat, miközben te alszol!
- Szokj rá az asztalnál evésre, távol a tévétől, számítógéptől!
- Kapcsold ki a tévét mielőtt lefekszel!

SMS-ezés = Fáradt tinik

A legtöbb tini szervezete számára elég kimerítő a késő esti órákban is fent lenni. Ha még a lámpaoltás után is SMS-ezgetsz, akkor nagy valószínűséggel megfosztod magad a szükséges 8 és fél óra alvás lehetőségétől.

A túl sok késő esti SMS-ezés jelei:

- Akkor is SMS-eket küldözgetsz, miután lefeküdtél.
- Azért maradsz fent későn, hogy üzengess.
- Fáradtan kelsz ki az ágyadból.

Mit tehetsz ellene:

- Tedd olyan helyre a mobilodat, ahol nem hallod, ha csörög!
- Kapcsold ki a mobilt lefekvés előtt fél órával!

Videojátékok

Persze a játékok szórakoztatóak és izgalmasak. De egyes játékok – melyek magukban foglalják a háborút, az erőszakot és a gyilkolást – agresszívvá és antipatikussá tehetnek más emberek szemében.

A túl sok videojáték jelei:

- Túl ingerlékeny vagy, könnyen válsz dühössé.
- Azt veszed észre magadon, hogy türelmetlen vagy.
- Rendszeresen verekedésbe keveredsz.

Mit tehetsz ellene:

- Fokozatosan csökkentsd a játékkal töltött időt!
- Keress olyan barátokat, akik olyan dolgok iránt érdeklődnek, amik nem foglalják magukban a videojátékokat!
- Játssz kevésbé agresszív játékokkal!

Az SMS-ezés és a videojátékok fájdalmat okozhatnak

Lehet, hogy furcsán hangzik, de igaz. Azzal, hogy a hüvelykujjaidat használod a kézi készülékek apró gombjainak nyomogatására, fájdalmat okozhatsz az ujjaidnak.

A túl sok nyomkodás jelei:

- Hüvelykujjaidat merevnek érzed, miután befejeztél a játékot vagy az SMS-ezést.
- A hüvelykujjad tövében fájdalmat érzel.
- A hüvelykujjad ízületei fájnak vagy begyulladtak.

Mit tehetsz ellene:

- Csökkentsd a gombnyomogatással töltött időt napi 20–30 percre!
- Gyakran lazítsd az ujjaidat SMS-ezés vagy játék közben!

Elfordítod a kulcsot a zárban, belépsz a lakásba, a sarokba vágod az iskolatáskád, magadhoz veszel némi ennivalót, s beülsz a tévé vagy a számítógép elé. Sorozatok, csetelés stb... Egyszer csak hazaérnek a szülők a munkából, este lett, s te még nem is tanultál semmit. Lássuk, hogyan tudnád helyesen beosztani az idődet az otthoni tanulásban!

– Miután hazaérsz, egyél némi könnyű ételt. Egy joghurtot, egy finom gyümölcsöt, vagy kapj be pár szem szőlőcukrot. Utóbbi élnkítő hatású, s segít összpontosítani.

– Figyeld meg, mikor vagy a leginkább aktív. Érdemes arra a napszakra időzíteni a tanulást. Este tudsz tanulni vagy inkább reggel fog az agyad? Esetleg délután, rögtön a

suli után? Ez utóbbi a legésszerűbb, hiszen még frissek az információk.

– A megfelelő napszakban irány a szobád. Csukd be az ajtót, kapcsold ki a telefont, a tévét, a számítógépet, s láss neki a tanulásnak. Ha csak erre koncentrálsz, sokkal hamarabb végzel, mintha közben Twitterezni vagy a Facebookon lógnál. S azt se felejtse el, hogy a munka után sokkal edesebb lesz a pihenés!

– Ha már kifáradtál, esetleg úgy érzed, hogy már egyáltalán nem fog az agyad, menj ki pár percig a levegőre, mozgass meg a tagjaidat, akár futhatsz is egy kicsit. Ha ennyire azért nem vagy aktív, egy frissítő

zuhany is jót tehet, utána újra menni fog a tanulás.

– Használd a piramismódszert. Első lépésként nézd át a leckéket, húzd alá a kulcsszavakat. Tanuld meg szó szerint ezeknek a definícióit. Ez lesz az első szintje a piramisodnak. A második lépésben a fontosabb dolgokat írd le, amelyeket nem lényeges, szóról szóra tudnod. Négyezer-öttször olvasd el ezeket is. Ezután jön a piramis csúcsa, a kisbetűs részek, amelyeket csak egyszerűen kell elolvasnod. Ezek azok a pluszinformációk, amelyeket a tanár nagyon fog értékelni, ha eszedbe jutnak felelet közben, látni fogja, hogy tájékozott vagy.

Otthoni tanulási tippek

NEVEM: **Bauer Kira.**
 HAJAM SZÍNE: Barna.
 SZEMEM SZÍNE: Barna.
 MAGASSÁGOM: 150 cm.
 CÍMEM: 25270 Bezdán, Fasizmus
 áldozatai u. 38.
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM:
 Testvériség–Egység Általános
 Iskola, 4. a.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Balla
 Ibolya.
 MIT SZERETEK AZ ISKOLÁBAN?
 A nagyszünetet.

KEDVENC OLDALAIM A JÓ
 PAJTÁSBAN: Vicckupac,
 Tiniturmix, Lexikon.
 LEGKEDVESEBB
 OSZTÁLYTÁRSAIM: Jankovics
 Lídia, Benyák Anita, Egyed
 Barbi és Kiss Lenke.
 MIT CSINÁLOK SZABAD
 IDŐMBEN? Görkorsolyázom,
 számítógépezem.
 KEDVENC SPORTOM: Kajak.
 KEDVENC KÖNYVEM: A két
 Lotti.
 KEDVENC ÉNEKESEIM: SP, Patai
 Anna, Hien.
 KEDVENC DALAIM: Nincs határ,
 Euphoria, Törj ki a csendből,
 Túl szép.
 KEDVENC ÁLLATAIM: Kutya,
 macska.
 KEDVENC SZÍNEM: Kék.
 KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.
 MI LESZEK, HA NAGY LESZEK?
 Nem tudom.
 HA LEHETNE, MIN
 VÁLTOZTATNÉK:
 Csökkenteném az árakat.
 NO ÉS A SZERELEM?
 Nincs.

Száz Marianna magyarittabéi tanuló rajza

Tolerancia

A tolerancia az a másik ember elfogadása olyannak, amilyennek született.

Azt jelenti, hogy nem nézzük le a szegényeket, más bőrszínű embereket, másmilyen vallásúakat, mint például a szombatistákat, pravoszlávokat, zsidókat, iszlám vallásúakat, mert azok is az Istenhez imádkoznak. Azok

kal is toleránsnak kell lenni, akik más nyelven beszélnek és másmilyenek a népi szokásaik. Az a fontos, hogy valaki emberként viselkedik vagy sem. Ha valaki szerb, roma, magyar vagy orosz, arról nem tehet. A viselkedéséért viszont mindenki felelős, mert mindig lehetünk elnézőbbek, kedvesebbek, szorgalmasabbak,

Az én útirajzom

A tudás és az emlékek az, amit senki sem vehet el tőlünk. Néha, ha nehéz, jólesik elmerülni egy gondolatban, amely örömet idéz fel bennünk, s ilyenkor testileg-szellemileg egyesülünk vágyainkkal. Tizenöt éves koromra egy kis világtúrára is nevezhetném magam, mert már szinte az összes kontinensen jártam. Viszont a legnagyobb kalandokat Ausztráliában éltem meg.

Napfényes reggelre ébredtünk aznap. Emlékszem, mintha tegnap lett volna. Attila, a nagybátyám széles mosollyal az arcán jelentette be, hogy ma egy igazi meglepetés vár ránk. Mielőtt elindultunk volna, bepakoltuk a legfontosabb kellékeket. Természetesen a reggeli sem maradhatott el. Attila belém tuszkolt néhány avokádót, mondván, energiára lesz szükségem. Az avokádó ismeretes fanyar ízéről, de aznap még ő is édesebbnek tűnt. Utazásunk a tengerpartig vezetett. Szívesen megmártóztam volna, de Attila intett, hogy ráérünk erre később is. Nagybátyám bevezetett engem és édesanyámat az erdőbe, kérte, hogy kövessük őt. Egy igazi őserdőn mentünk keresztül 30 méteres fák társaságában. Szerencsére senkit sem harapott meg egy kígyó vagy más csendben lakozó szörnyeteg, mert az ősvény jól elkészített faút volt a kíváncsi turisták részére. A fákat jórészt moha és lián nőtte be. Nem hazudnék, ha azt mondanám, hogy ez a látvány olyan volt, mint egy filmben. Mai napig emlékezetemben maradt a szerencsétlen pálma esete, ahogy azt akkor elneveztem. A szerencsétlen fácska ismeretlen okok miatt kidőlt. Lombkoronája egy hatalmas szakadék felett lelt nyugovóra. Viszont épp azon a helyen, ahol földet ért, bőven megmártózkodhatott a napfényben, így újból „újra életre kelt” növekedéssel jelezve ezt.

Visszagondolva az eseményekre most, hogy már tudom, mi szeretnék lenni, teljesen másképp tekintenek az őserdőre. Le sem hunynám a szemem, próbálnék mindent magamba szívni. No de érthető, hogy harmadikos kislány fejemmel teljesen másképp gondolkoztam. Mikor már kezdtem unni az erdőt, szerencsére megérkeztünk úti célunkhoz. Felértünk a hegy tetejére, ahol csodálatos látvány tárult a szemünk elé: sivatag! Rögtön kiszaladtam a sárga porcukorba. Körülöttünk látszottak a környező hegyek zöld lankái. Akkor lettem igazán elragadtatva, amikor kelet felé fordulva, a homok különböző színeinek kavalkádján túl megpillantottam a világoskék hullámzó tengert. Igazán keveset mondanék avval, hogy csodaszép volt. Elöttem a tenger, mögöttem és körülöttem a dzsungel, én pedig egy sivatagban állok. El lehetett-e volna képzelni különbözőbb helyeket egy területen úgy, hogy a gondolatunk ne váljon komikussá? Bizonyára nem. Emlékszem, szaladni kezdtem a tenger felé, szerettem pedig utánam indultak. Sikítottam, és nem egy homokgalyakát készítettem el. A mai napig sem értem miért, de aznap látszólag ok nélkül boldog voltam.

Majd hazaindulva élethű emlékekkel a strand melletti emléktárgyboltban egy azt a napot megkoronázó emléktárgyat vettünk. Az egy kis üvegpohár különböző színű homokkal megtöltve: fekete, fehér, szürke, sárga és narancs. Mind e homokfajták megtalálhatók voltak az előbb említett sivatagban. Maig őrzöm a kis kincsem. Ha rápillantok, előtenek a szívemhez oly közeli emlékek.

Remélem, még egyszer el tudok majd jutni a sivatagba. De most nemcsak a látványban pihentetném a szemem, hanem kideríteném a létrejöttét, és azt, hogy milyen élőlények élnek ott. No meg utánajárnék, hány ilyen reménytelenül mesés hely lakozik még a Földön.

**Sántha Kinga, 8.5 osztály,
 Nikola Tesla iskola, Újvidék**

segítőkézsőbbek és jobb emberek. Ha valaki verekszik, azt nem lehet elnézni, vagyis tolerálni, hanem közbe kell lépni, és segíteni vagy segítséget kérni a számára. Viszont ha valaki sárga bőrű kínai ember, az természetes kell hogy legyen, mert nem tehet róla. Ezért nem kell lenézni.

Így látom én a toleranciát.

**Borbély Jácint, 5. c,
 Hunyadi János iskola, Csantavér**

Elégedett vagy a sulival?

Jó idejét a napnak a suliban vagy tanulással töltöd. Boldogságérzeteden ezért meghatározó szerepe van, hogy mennyire szereted az iskolát. A következő mondatok mögé, attól függően, mennyire értesz velük egyet, írd be a megfelelő pontszámokat, majd add össze azokat.

Egyáltalán nem értek egyet – 1 pont.

Nem egészen értek egyet – 2 pont.

Részben egyetértek – 3 pont.

Inkább egyetértek – 4 pont.

Teljesen egyetértek – 5 pont.

1. A suli nagy részében ki tudom használni az erősségeimet.
2. Van néhány jó barátom az osztálytársaim között.
3. Tisztában vagyok a tanulás értelmével és fontosságával.
4. Általában figyelek az órákon.
5. Büszke vagyok az eredményeimre.
6. Szünidő után szívesen térek vissza az iskolába.
7. Tökéletesen megbízom a tanárimban.
8. Nagyon gyorsan repül az idő a suliban.
9. Megbecsülnek a társaim és a tanárok.
10. Az órák gyakran szórakoztatóak.
11. Fel tudok nézni a tanárimra.
12. Nem várom türelmetlenül a csengőt.
13. Sokszor nevetek a suliban.
14. Az ötleteimet meghallgatják.

Értékelés

52–70 pont:

Sok örömet találsz az iskolában. Valószínűleg jó tanuló vagy, sok képességedet tudod kamatoztatni. A tehetségeddel, az erősségeiddel a tanáraid is tisztában vannak, és rendszeresen kapsz pozitív visszajelzéseket a teljesítményedről. Büszke vagy arra, amit elértél. Magas az önbecsülésed, sok pozitív érzés kapcsolódik a sulihoz. Igyekezz megőrizni ezt a hozzáállást!

33–51 pont:

A legtöbben ezt az eredményt kapják. A suliban sok pozitívum van, de azért nem vagy teljesen elégedett. Elemezd azokat a válaszaidat, amelyekre alacsony pontszámot adtál! Lehet, hogy nem kapsz a képességeidnek megfelelő feladatokat, de az is lehet, hogy megfelelő visszajelzések híján vagy, pedig ezek növelnék az önbizalmad.

14–32 pont:

Nagyon feszültté tesz az iskola. Egyáltalán nem használod azokat a képességeidet, amelyekben jó vagy, nem értékelnek. Az is lehet, hogy úgy érzed, a tanárok nem igazságosak veled, vagy nem tudsz együttműködni az osztálytársaiddal. Nyugodtan kérj segítséget, hogy mielőbb változtathass ezen az állapoton!

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 12 éves lány vagyok. Van egy fiú, aki tetszik, és járna velem. De az egyik osztálytársnőm rá van kattantva, ezért bizonytalan vagyok. Nem tudom, mit tegyek. Kérlek, segíts!!!

Nyuszi”

Válasz:

Kedves Nyuszi!

Ha nem vagy biztos a dolгодban, akkor gondold át még egyszer, hogy valójában mennyire tetszik neked a fiú, és milyen jelekből tudod, hogy járna veled, ahogyan ezt a leveledben megírtad. Ha kölcsönösen vonzódtok egymáshoz, ha már szó volt arról, hogy járni fogtok, akkor egy rákattant osztálytársnő nem kell, hogy zavarjon és bizonytalanná tegyen. De ha bármilyen kételyed van, bizonytalanul érzed magad, az a te korodban azt is jelentheti, hogy számodra még nem jött el a fiúkkal való járás ideje. Adj magadnak időt, hogy jobban megismerd önmagadat és a másik nem képviselőit, a fiúkat is. Barátkozz, fiúkkal, lányokkal egyaránt! Az, amitől te is, és azt hiszem, sokan mások is félnek, hogy az érzelmi kapcsolat nem tart örökké, és fájdalom is jár vele, vagy ne adj’ isten, mi nem vagyunk elég jók, minden érzelmi kapcsolatnak a csomagjában benne van. Csak az érzelmek cseréjén és megélésén keresztül tanulhatjuk meg kezelni azokat, túltenni magunkat a rossz, fájdalmas dolgokon, legyen szó szeretetről, szerelemről, barátságról, haragról, gyűlöletről stb. Kezdetnek ezért barátkozz.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy nyolcadikos lány vagyok. Valentin-napon segítettem a barátnőmnek, hogy összejöjjön a legjobb barátommal. Most meg egyedül maradtam, elfelejtetek. Próbáltam beszélgetni velük erről, de a végén összevesztünk. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek? Nem szeretném elveszíteni a barátnőmet és a legjobb barátomat sem.

Valentin”

Válasz:

Kedves Valentin!

Mit tegyél? Legyél türelmes. Egy új szakasz kezdődött az életedben. Próbán van a barátságotok, és ez minden alkalommal így lesz, amikor valami új dolog történik veletek, ami felborítja az egyensúlyt a már meglévő baráti kapcsolatban, ami veszélyeztetheti. Azt hiszem, most, amíg friss a szerelem a barátaid között, el kell fogadnod, hogy beszűkült a világuk, csak ők, és a szerelmük létezik számukra. Nagyon gyorsan újra szükségük lesz másokra is. Neked meg meg kell szoknod, hogy nem te élvezel elsőbbséget a barátaidnál. Jó lenne, ha még egyszer leülnétek beszélgetni, és elmondanád, hogy te továbbra is szeretnél velük barátkozni, vagyis fokozatosan töltesd egy kicsit több időt együtt. Ha a másik beszélgetés is kudarcba fullad, akkor el kell fogadnod, hogy a barátságotoknak vége szakadt. Addig is ne ülj siránkozva otthon! Gondold át, kik azok, akikkel még szívesen együtt vagy, akikkel jól érzed magad egy társaságban, és velük töltsd a szabad idődet. Esetleg iratkozz be táncanfolyamra vagy valamelyik művelődési egyesület szak körébe, ahol sok új ismerősre, barátira is szert tehetsz, és nem kell félned attól, hogy magányos leszel.

„Kedves Bizi!

Én egy 13 éves lány vagyok, és nem tudom, mi van velem. Tesztettem egy fiúnak, de ő nekem eddig nem tetszett. Időközben az egyik osztálytársnőm összejött velem, én meg teljesen kiakadtam emiatt. Legszívesebben kikaparnám a lánynak a szemét. Azt is észrevettem, hogy a többi szép lányt is utálok, ki nem állom őket. Normális ez? Nem tetszik, hogy ilyen vagyok. Mit tegyek? Kérlek, segíts!

Help!”

Válasz:

Kedves Serdülő!

A serdülőkor egy nagyon bonyolult, érzelmileg és kapcsolatilag is viharos időszaknak számít. Persze van, akiknél ezek a viharok szinte észre sem vehetőek, de vannak olyanok is, mint te, akiknél igencsak látványos kitörések: földrengések, villámok, hullámok, orkánok, cunamik, időnként meg csendes eső vagy napsütés váltják egymást. Mindennek a hátterében a te gyenge önbecsülésed és negatív énképed van, és az, hogy másokat jobbnak tartasz magadnál. Mindez teret ad a féltékenység zöldszemű kígyójának. Dolgoznod kell azon, hogy megkedveld, megszeresd önmagadat, térképezd fel a jó tulajdonságaidat, amelyek értékes emberré, a magad módján széppé tesznek. Senkivel sem kell versenyezned, mert te is, és mindenki, aki megszületett, már eleve nyertes és egyedi. Ha megszereted magadat, megváltozik majd a körülötted lévő világgal, az emberekkel való viszonyod is. Ha kell, ebben segíthet az iskola pszichológusa vagy másik, serdülőkkel foglalkozó pszichológus terapeuta is.

„Kedves Bizalmas!

Óriási a problémám! Szerelmes lettem a testvérem legjobb barátjába. Rövid ideig együtt voltunk, de néhány csókolózáson kívül semmi sem történt közöttünk. Mivel hét közben suliba jár és diáktothonban lakik, SMS-eztünk meg üzeneteltünk. Most meg nem tudom, hányadán is állok vele. Amikor együtt vagyunk, gyorsan megváltozik a kedve. Van, amikor szépeket mond, kedves velem, aztán meg nem válaszol napokig az üzenetemre, vagy nem jelentkezik, amikor hívom. Nem tudom, mit tegyek, hívogassam, üzeneteket küldözgessek neki, vagy hagyjam, hogy ő hívjon. Nem tudom, mit tegyek, nagyon szeretem!

Cica”

Válasz:

Kedves Cica!

Azt hiszem, a fiú sem tudja, mit is akar, és ezért viselkedik kiszámíthatatlanul. Ha nyomulsz és üzenetekkel bombázod, biztos, hogy gyorsabban vége lesz a köztetek lévő kapcsolatnak, mint ha hagyod, hogy minden az ő akarata szerint legyen. Ha tudni szeretnéd, hányadán is állsz vele, vállalnod kell a rizikót, hogy megszakadhat köztetek a kapcsolat. Legközelebb, ha hazajön, hívd meg egy beszélgetésre, és őszintén mondd el neki, mit érzel, és mi az, ami zavar és bánt vele kapcsolatban. Ha fontos vagy neki, akkor változtatni fog a viselkedésén. Ha viszont nem változtat rajta, akkor tudod, hogy nem ő az igazi. Bármilyen vége is lesz a beszélgetésnek, legalább tisztában leszel a dolgokkal, és a számodra legmegfelelőbb lépést teheted meg.

A kakas meg a szélkakas

Élt egyszer két kakas; az egyik a szemétdomb ura volt, a másik a háztető. Hetyke és gőgös legény volt mind a kettő, és szakadatlan versengtek egymással, melyikük ér többet. Mit gondoltok, melyikük? Különböznék akármit gondoltok, nekünk megvan a magunk véleménye.

A baromfiudvart deszkapalánk választotta el a szomszéd udvartól, amelyen egy szemétdomb állt; a tetején uborkainda nőtt, s rajta egy hatalmas uborka póffeszkedett; nagyon büszke volt rá, hogy szemétdomb a hazája.

– Hiába, az előkelőségre születni kell! – mondogatta. – De én azért nem bizakodom el, hiszen nem mindenki születhet uborkának, egyszerűbb lényeknek is kell lenniük a világon. Nem szabad lenézni a tyúkokat, kacsákat, pulykákat sem odaát, hiszen azok is Isten teremtményei. Lám, a kakas megint ott hetykélkedik a palánk tetején. Neki persze más a hivatása, mint a szélkakasnak, aki magas állásban van, de még csikorogni sem tud, nemhogy kukorékolni! Neki se tyúkjá, se csibéje, csak magára van gondja, és zöld penészt izzad. Az a kakas ott a palánkon, az bizony keményebb kötésű legény! Ni csak, milyen táncolva lépked! S milyen megindító zene a kukorékolása! Nincs nála tehetségesebb trombitás a világon! Ha most ájtjönne ide, ha fölfalna mindenestül, s én fölolvadhatnék benne, boldogan halnék meg! – ábrándozott.

Éjszaka szörnyű vihar kerekedett, fődél alá húzódtak a tyúkok, a csibék, még a vitéz kakas is. A szél kitörte a két udvart elválasztó deszkapalánkot, röpkölt a zsindegy a háztetőről, csak a szélkakas állt rendíthetetlenül a helyén, meg se fordult, pedig fiatal volt, nemrég öntötték, de megfontolt és nyugodt természet lakozott benne. Már születésekor lassú mozgású, bölcs öreg volt, nem hasonlított az ég könnyű röptű madaraihoz, meg is vetette őket, „kicsiny és együgyű csipogó szárnyasoknak” nevezte a fecskét, a verebet. A galambok már nagyobbak voltak, a tolluk is fényes és színeket játszó, mint a gyöngyház, s ebben hasonlítottak egy kicsit a szélkakashoz. De kövérek voltak és buták; nem voltak nemes gondolataik, „az minden gondjuk, hogy a bögyük tele legyen – mondott rólu-k véleményt a szélkakas –, a társalgásban pedig faragatlanok”. Néha vándormadarak is meglátogatták, idegen országokról, repülőutakról meséltek neki, és háborzongató rablótörténeteket mondtak el, amelyeknek hősei ragadozó madarak voltak. A szélkakas eleinte érdeklődéssel hallgatta ezeket a történeteket, de aztán észrevette, hogy mindig ugyanazokat a történeteket ismétlik, s elunta őket. Unalmasak lettek hát a vándormadarak

is, unalmas volt az egész világ. Nem érdemes barátkozni senkivel, mindenki buta, faragatlan és unalmas.

– Hajtófát se ér a világ! – szögezte le végül önmagában. – Ostobaság az élet!

Ebből világosan láthatjuk, hogy a szélkakas életunt volt, s ha ezt a szemétdombon ábrándozó uborka tudja, bizonyára föltámad érdeklődése a szélkakas iránt. De hát ő csak a baromfiudvar kakasát leste-nézte áhítatosan. Most, hogy a deszkapalánk eltűnt közülük, jobban láthatta.

– Hallottátok ezt a furcsa kukorékolást? – kérdezte a tyúkoktól a kakas, amikor utolsót dördült az ég, s a tyúkok fölsandítottak a magasba. – Túlságosan nyers hang volt, hiányzott belőle a kecses báj.

A tyúkok meg a csibék átsétáltak a ledölt palánkon, és kirándultak a szomszéd udvar szemétdombjára. A kakas katonásan lépkedett az élükön.

– Nemes kerti növény! – mondta, amikor megpillantotta az uborkát, s ez a három szó elárulta mély műveltségét és lelki finomságát. Az uborka olyan boldog volt, hogy nem is érezte, amikor a kakas belevágta a csőrét és enni kezdte.

– Ó, milyen boldog halál!

Futottak a tyúkok, szaladtak a csibék, mind egy seregbe, mert olyanok azok, ha az egyik nekiiramodik, utána ered a többi is. Ott kotkodácsolnak, csipogtak a kakas körül, nem vették le róla a szemüket, s majd szétvetette őket a büszkeség, hogy a kakas az ő fajtájukból való.

– Kukuriku-u! – kiáltotta. – Én olyan nagy úr vagyok, hogy ha akarom, a kiscsibe egy

pillanat alatt tyúkká változik! Csak meg kell parancsolnom!

A tyúkok meg a csibék álmélkodva tébláboltak körülötte. Aztán még meglepőbb újságot hirdetett a kakas:

– Tudjátok meg, hogy én kakas létemre is tudok tojást tojni! És mit gondoltok, mi kel ki a tojásomból? Áspiskigyó, úgy bizony! Annak a kígyónak a tekintetétől meghalnak az emberek, s ezt tudják jól; most már ti is tudjátok; tudjátok, mi lakik bennem, tudjátok, hogy mindenható vagyok!

Csapott néhányat a szárnyával, magasra vetette tarajos fejét, és még egy harsányat kukorékol. A tyúkok megborzongtak a gyönyörűségtől, a csibék eltátották a csőrüket, s kimondhatatlanul büszkék voltak rá, hogy a mindenható kakas épp az ő udvarukban él. Rajongva kotkodácsolnak, csipogtak, olyan hangosan, hogy a szélkakasnak is meg kellett hallania odafönn a magasban. Meg is hallotta, de ügyet se vetett a baromfiudvar népére.

„Mekkora szájhős! – gondolta megvetően. – A kakas nem tojhat tojást, legföljebb tölem telne ki ilyesmi, de én nem is akarok. Ha akarnék, tojhatnék széltojást, de nem érdemli meg ez az ostoba világ. Mindenki csak fecseg, de semmi veleje. Ó, hogy unom az életet! Itt hagyom ezt a tetőt!”

És a szélkakas letörött, egyenest az udvarra zuhant, de a kakast nem vágta agyon, pedig azt akarta. Legalábbis ezt mondták a tyúkok.

Hát az okos ember mit mond?

– Hogy kukorékolni mégiscsak nemesebb dolog, mint unni az életet és letörni a háztetőről!

Hans Christian Andersen

A hóvirág

A hóvirágnak körülbelül 75 faja és fajtája ismert, és mind fehér színű. Nálunk a kikeleti hóvirág őshonos, de kedvelt még a kertekben is nevelt pompás hóvirág és a redőslevelű hóvirág is.

Tudtad-e?

– A hóvirág, mint a neve is mutatja, gyakran áttör a hórétegen, nem várja meg annak elolvadását, mintegy üde látványként a tél egyhangú szürkesége után.

– A hóvirágból kivonható galantamin egy természetes anyag, amely elősegíti az izmok elernyedését és az alvást.

– Hóvirág szavunk görög eredetű, szó szerint „tejvirágot” jelent.

– A hóvirág nevében több nyelvben is szerepel a „hó” szó: pl. snowdrop (angol), Schneeglöckchen (német), perce-neige (francia), sniezyczka (lengyel), snödroppe (svéd), bucanave (olasz) stb.

– Ritkán ugyan, de női keresztnévként is használatos.

– Gyepekben való spontán jelenléte erdőirtásra utal.

– Hagymája több alkaloidot tartalmaz, melyek gyógyszerek alapanyagaiként használatosak.

– Bár jól bírja a mínusz fokokat, a túl nagy hidegben hibernálja magát, vagyis ideiglenesen lelassítja, esetleg le is állítja életfunkcióit.

– A Hagymás-hegységben található egy Hóvirág nevű cseppkőbarlang.

Az ibolya

Az antik mítosz szerint az ibolya, azaz annak latin elnevezése, a viola az Io névből ered. A görög főisten Zeus állítólag annyira szeretett egy Io nevű ifjú szüzet, hogy félt-

vén őt felesége haragjától, inkább üszövé változtatta a lányt, amely ezután mindig egy ibolyamezőn legelészett. Emiatt évszázadokon át az ibolya a szerelem jelképe lett.

Egy másik görög monda arról emlékeztet meg, hogy hogyan születtek ezek a törékeny virágok: eszerint Persephoné, a tavasz istennője lába nyomán keltek életre.

Tudtad-e?

– E növénynek leggyakrabban használt része nem más, mint ellenálthatatlan, édes illata. Virágjából olajat készítenek, mely a világ egyik legdrágább illóolaja.

– A kínai festészetben a violaszín a harmóniát jelképezi.

– Az ibolya bizonyos lepke és pillangófajok lárvájának elengedhetetlen tápláléka.

– Az ibolya magjait hangyák hurcolják szét, amelyek a mag függelékét (hangykalács) ragadják meg, majd hosszabb táv megtétele után elejtik a magot, s a hangykalácsot „jutalmul” megeszik.

– A német költő, Goethe erdei sétáira mindig vitt a zsebében ibolyamagokat, amit aztán szétszórt, így köszönve meg a természetnek a sok szépséget.

– Német nyelvterületen az ötödik házassági évfordulót „ibolya-lakodalomnak” is hívják.

– Angliában a csokoládé csomagolópapírjának hagyományos színe a viola, mivel ez a szín kapcsolódik leginkább a luxus fogalmához a királyi lila révén.

Hóvirágos képeslap

Színes papírból nagyon egyszerű, de mutatós hóvirágos képeslapot készíthetsz. A közelgő nőnapra nagyszerű meglepetés lehet anyukának, nagymamának.

Szükséges eszközök: világos- és sötétzöld, valamint fehér papír, olló, ragasztó, karton.

Elkészítés: Kartonból vágd ki a képeslapot, és vond be a világosabb zöld papírral. A sötétebb zöldből vágd ki a virág szárait és leveleit, majd ragaszd rá a kartonra. Ezután következnek a szirmok. Fehér papírból vágj ki annyi négyzetet, ahány virágot szeretnél. A négyzetet hajtsd félbe az

átlók mentén, hogy egyenlő szárú háromszöget kapj. A háromszögek csúcsait hajtsd le, és az így kapott virágfejeket ragaszd a megfelelő helyre, a szárakra.

Készen is van a képeslapod!

Donászy Magda

Hóvirág

– Hóvirágom, virágom,
mi újság a világon?

– Véget ért a hosszú tél,
simogat az enyhe szél,
melegebben süt a nap,
újra szalad a patak.
Hallottam a cinegék
kikeleti énekét,
tavasz jár a határon.

– Ó, be szép ez virágom!

Zelk Zoltán

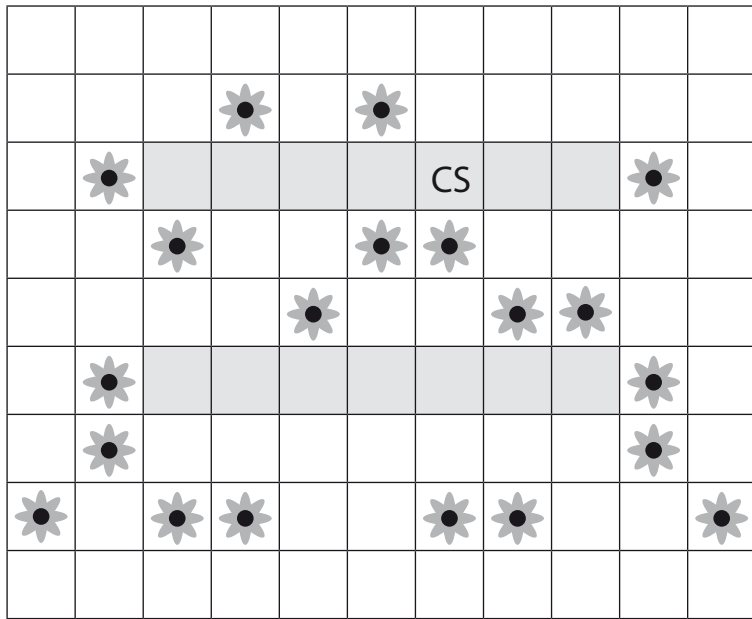
Ibolya

Ibolya, ibolya,
viríts már a réten,
gyönyörködészte a
víg tücsökzenében.

Tücsökzene ringat
este elalvásra,
hajnalban megfürdesz
az ég harmatába!

Napfény az ebéded,
szellők simogatnak:
így élsz szép vidéman,
hírnöke tavasznak!

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

Jancsikát felelteti a tanár.

- Melyik a legrövidebb hónap?
- Május! - feleli Jancsika.
- Miért?
- ....

A választ megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

Kétbetűsek: AD, BÖ, EL, ÉL, ÍZ, LE, LÉ, LI, RE, TA, ÚÁ.

Hárombetűsek: ENCS, ITT, LOM, RÖF.

Négybetűsek: BORS, ERRE, GEKE, IKRA, KEVI, NYAK, SRÉG.

Ötbetűsek: ETETŐ, LELET, NYELE.

Hétbetűsek: BILLEGŐ, FŐOLTÁR, REVÍZIÓ.

Tizenegy betűsek: BALTI-TENGER, VÖRÖS-TENGER.

Betűrejtvények

1

 2

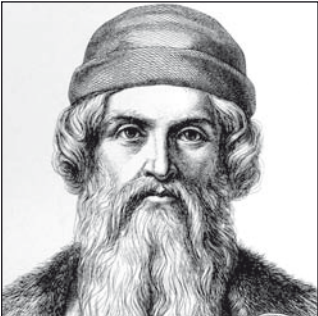
 3

 4

Skandináv rejtvény (8.)

Ötszáznegyvenöt évvel ezelőtt halt meg a mozgatható és cserélhető betűkkel való könyvnyomtatás feltalálója. Nevét és fő művét megtalárod a rejtvényünkben.

	HARCIAS KUTYA	▼	KÖNNYED	▼	HAB BETŰI	▼	▼	▼	ÜDÍTŐ-ITAL	JAVASOL	▼	▼	LAKOMA	◆
	GRAMM		ELMÉLET		N. U.				HANGTALAN ERNA	GAUSS			HOGY VAGY?	
	▼		▼		▼				▼	▼			▼	↘
	LEESIK	▶								FÉRFINÉV	▶			
	SILÓ BETŰI	▶								EGYENLEG				
					NEM BAJ	SVÉD-ORSZÁG	LÓ-SZERSZÁM	SZENEGÁL					GION NÁNDOR	▶
BÁCSI RÖVIDEN JOKEDVŰ (ÉK. H.)	▶		NŐI NÉV	FÜRDŐ-RUHA	▶			ZOLI EGYNEMŰI					Y. E.	▶
			MEGFIGYELI					... MADRID					SZVÁZFÖLD	
			FRANCIA FOLYÓ				MÁTKA					MOBIL-ÜZENET		
			KÖTŐSZÓ				49					Ó. A.		
BÓDÉ	▶				BAJLÓDIK VALAMIVEL	▶								K
ÖREG	▶				BÁNAT	▶								
													NORD	▶
				NORVÉGIA	ELBESZÉLŐ KÖLTEMÉNY	▶							EZ	
														NÉVELŐ
◆	↙		NÉMET ELŐJÁRÓ	▶	NEO	▶		...MARS					NŐI NÉV	▶

Szótagrejtvény

1		2		3	4
		5	6		
7	8		9	10	
	11				
12			13		14
		15			
16			17		

Vízszintes sorok: 1. Fémét krómmal von be, 3. Ilyen mese is van, 5. Peru fővárosa, 7. Fűszernövény, 9. Uralkodói szimbólum, 11. Katonai szolgálatot teljesítő régi orosz lovasság, 12. Kezdetleges műláb, 13. Indiai Nobel-díjas költő, 15. Olasz főváros, 16. Útonálló, 17. Egyfajta fegyver.

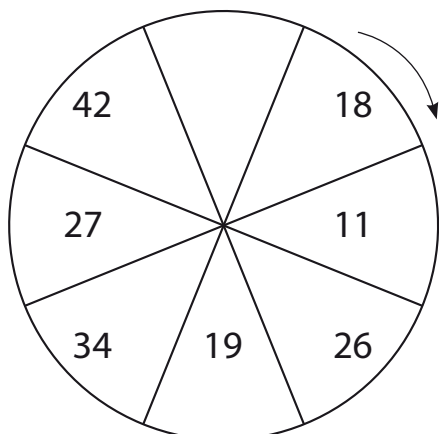
Függőleges sorok: 1. Irodalmi igényű mű, 2. Zoltánka, 4. Albán főváros, 6. Magyar város (ék. h.), 8. Régi börtönőr, 10. Sebesen haladó (ék. h.), 12. A fának egy része, 13. Női név, 14. Ráadás.

Lóugrásban

V	T	Á	I	K
R	S	A	E	B
S	É	I	R	Y
N	Á	F	A	V
N	T	E	N	A

A bal felső sarokból indulj a lóugrás szabályai szerint. Ha jól ugráltál, egy közmondást kapsz megfejtésül.

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Betűpótlás

	Ó	S	K	A
	V	I	K	E
	Y	U	F	A
	I	R	Á	G
	G	A	Z	I
	I	A	D	T
	L	L	A	T
	Á	G	O	G

Pótold a hiányzó betűket úgy, hogy értelmes szavakat kapj. Ha jól dolgoztál, a kiemelt oszlopban egy télen keletkező virágot kapsz.

Miniberakós

ALI
AKI
DÉL

IPA
IDA
PÉK

AKO
BOT
DOB

DAL
LAT
OKA

Rakd be a szavakat a rejtvényrácsba, csak arra vigyázz, hogy vízszintesen és függőlegesen is értelmes szót kapj.

A 7. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Mi is halászunk, csak nem üvöltözünk közben.

Betűrejtvények

1. tanterem, 2. meredek, 3. valóban megszeret, 4. elbeszélés

Keresztaszavak

Vízszintes sorok: veszekedő, elhajlás, alaptalan

Függőleges sorok: Tisza-part, selejtáru, sziklafal

Ölelkező szavak

1. kötő, 2. dal, 3. motor, 4. kürt

Körszámtan

20 – hol kivonunk 6-ot, hol hozzáadunk 9-et

Se eleje, se vége

Szűcs Imre

Lóugrásban

1. földrajz, 2. szerb nyelv, 3. ének, rajz

A 6. skandináv rejtvény megfejtése:

Venus, Ámor, Erész, Cupido

Könyvjutalmat kap:

Gyenge Patrícia, Szabadka

A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

125

126

127

128

129

130

131

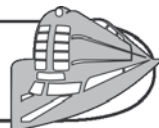
132

133

135

134

(Folytatjuk)

A világ leghidegebb települése

Hideg van, és már megint esik a hó? Télen ez maximum a fővárosi közterület-fenntartókat lepi meg, pedig ami Budapesten az elmúlt hetekben történt, semmi ahhoz képest, ami Ojmjakonban van. A jakutföldi falu ugyanis a világ leghidegebb állandóan lakott települése.

A regionális fővárostól, Jakutzsktól mintegy kétnapi autóútra fekvő Ojmjakonban a januári átlaghőmérséklet -50 Celsius-fok. A leghidegebbet 1926. január 26-án mérték, akkor $-71,2$ °C volt. (Más kérdés, hogy a hőmérsékletet nem közvetlenül mérték, hanem extrapolációval számolták ki.) Érdekeség, hogy a település neve jakut nyelven „nem fagyott vizet” jelent, ami egy közeli természetes hőforrásnak köszönhető.

A téli nagy hideg egészen elképesztő hétköznapi problémákat okoz. Ilyen például, hogy a szemüveg ráfagy az ember orrára, a tinta befagy a tollba, az elemek nem működnek, és a helyiek az autókat soha nem állítják le, mert attól tartanak, hogy nem tudnák újraindítani (ilyet egyébként Amerika északi részéről, sokkal kevésbé hideg területekről is hallottunk már, igaz, csak alkalmanként fordul elő). Mindezek ellenére a helyiek egy része a mai napig a házon kívül található budiban végzi el kisebb és nagyobb dolgát.

A mobiltelefon is értelmezhetetlen dolog arrafelé, hiszen még ha lenne is télerő (ahogy nincs), maguk a készülékek amúgy sem működnének ilyen hidegben.

Gondot okoz az elhunytak eltemetése is, hiszen akár három napig is eltarthat, mire ki tudják ásni a sírhelyet. Először ugyanis hatalmas máglyákat gyűjtenek néhány órára, hogy a fagyott föld felengedjen. Ekkor néhány tíz centi mélyre tudnak leásni, majd ismét máglyát gyűjtenek és kezdik előlrol az egész folya-

matot, amíg el nem érik a megfelelő mélységet.

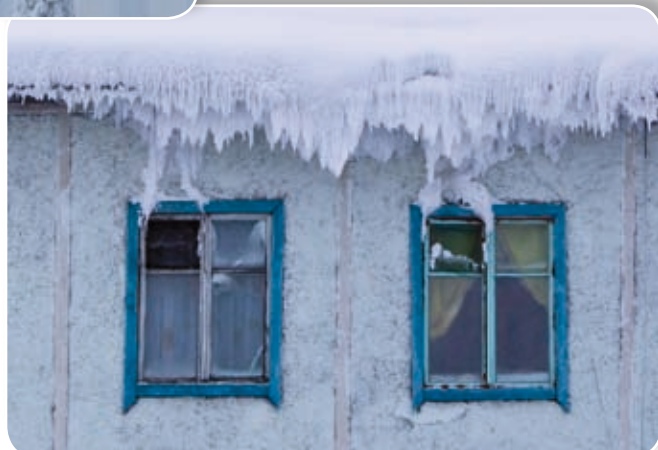
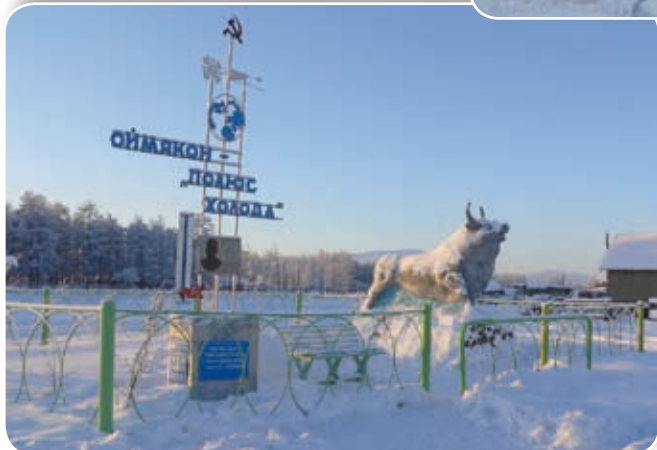
A falu lakóinak száma alig haladja meg a félezetet, ami nem is csoda, hiszen egészen az 1930-as évekig itt nem volt állandó település. Akkor azonban a szovjet vezetés úgy döntött, hogy mivel a nomádokat nehéz befolyás alatt tartani, és egyébként is: technológiailag és kulturálisan elmaradottak, állandó települést kell létesíteni nekik.

A legtöbb háztartásban ma is szénnel és fával fűtenek, és a helyi hőerőmű is az előbbivel működik. Már ha megérkezik a szállítmány, ami ha elmarad, a faluban öt órán belül leáll szinte minden, a csövek befagynak és eltörnek.

Mivel gyakorlatilag semmi sem terem meg, a helyiek fő tápláléka a rénszarvas- és a lóhús. A településen egyetlen apró bolt található, amely a legalapvetőbb szükségleteket képes kielégíteni.

Az elsősorban rénszarvastenyészetből, vadászatból vagy lékhorgászatból élő helyiek persze megszokták a szélsőséges időjárást. A hőmérséklet-ingadozás ugyanis szélsőséges esetben egy éven belül elérheti akár a 100 Celsius-fokot is, hiszen a téli -60 foknál is hidegebbet nyáron akár $+30$ fok fölötti meleget is mértek.

Még egy érdekesség: a tengerszint felett 750 méter magasan fekvő Ojmjakonban decemberben 3 órát van fent a Nap, míg nyáron 21 órán keresztül van világos.

Beteg állatorvos

Az állatorvos megbetegszik, és elmegy a háziorvosához.

– Mi a panasz? – kérdezi a doki.
– Nézze, én állatorvos vagyok. Én úgy gyógyítom a betegeimet, hogy nem kérdezek tőlük semmit, hiszen ők nem tudnak válaszolni. Maga erre nem képes?

– Dehogynem – válaszolja az orvos kis gondolkodás után. Szó nélkül megvizsgálja az állatorvost, majd átad neki egy receptet.

– Tessék, ezt váltsa be!
– És ez hatni fog?
– Persze. Ha mégsem, akkor legfeljebb elatatom...

Feledékenység ellen

Orvos a beteghez:

– Np, segítettek az újfajta tabletták a feledékenység ellen?

– Milyen tabletták?

A falu orvosa

A falu orvosa iszonyatos sebességgel száguld végig a falu főutcáján.

– Lassabban vezess! – figyelmezteti a felesége –, mert megállít a rendőr!

– Nem hiszem. Megmondtam neki, hogy egész nap maradjon az ágyban!

Padlósúrolás

A férjet padlósúrolás közben találja otthon a barátja.

– Hát megmondom neked őszintén, hogy nekem ilyesmit eszembe sem jutna csinálni – mondja elismerően.

– Nekem sem – válaszolja a férj. – A feleségem találta ki!

Szemüvegcsere

– Doktor úr, azt hiszem új szemüvegre lenne szükségem!

– Az biztos, mert ez egy hentesüzlet!

Állatkertben

– Apa – szól a skót gyerek az apjának –, adj egy fontot, hogy megnézhessem az állatkertben az óriáskigyót!

– Fölösleges – mondja az apa. – Itt a nagytó, nézegesd vele a gilisztát!

Drága tankönyvek

Mórickával beszélget az anyukája:

– Figyelj, Móricka, megvettem neked az iskolához a tankönyveket. Nagyon drágák voltak, úgyhogy nagyon vigyázz rájuk!

Erre Móricka:

– Ígérem, anya, hozzájuk sem nyúlok!

Pszichiáternél

Beteg a pszichiáternél:

– Doktor úr, nagy vágyam, hogy amíg kocsival utazom, közben kapcsolatot tudjak tartani a barátaimmal.

– És nincs egy mobiltelefonja?

– Gondoltam rá, de inkább egy postaládát szereltem a kocsimra.

– És kapott már levelet?

– Nem, még soha.

– Na és vajon miért?

– Rájöttem, hogy ha utazom, megváltozik az irányítószámom.

Balesetmentesen

Egy autós elgázol egy gyalogost, aki súlyosan megsérül. Pár hónap múlva a bíróságon, az áldozat által indított kártérítési perben találkoznak.

– Tisztelt bíróság – kezdi az autós védőügyvédje. – Kérem vegyék figyelembe, hogy ügyfelem harminc éve vezet balesetmentesen!

Erre feláll a felperes ügyvédje:

– Tisztelt bíróság! Ha ennyit számít a gyakorlat, kérem vegyék figyelembe, hogy ügyfelem már ötven éve gyalogol balesetmentesen!

Szép szavak

– Drágám? Szeretsz engem testestül-lelkestül?

– Ühümmm...

– És engem tartasz a világon a legszebbnek?

– Ühümmm...

– És szerinted gyönyörű az alakom?

– Ühümmm...

– Jaj, drágám, olyan szépeket mondasz nekem!

Pechetek van

Két rendőr bemegy a McDonald's-ba.

– Kérünk két hamburgert!

– Fiúk, sajnos elfogyott a hamburger, pechetek van.

A két rendőr összenéz, mire rávágja az egyik:

– Akkor kérünk két pecheteket!

Biblia

Az egyház embereket bíz meg, hogy minél több Bibliát adjanak el. Két hét múlva a gyűlésen beszámolót tartanak.

Valaki eladott ötöt, valaki tízet, de a legnagyobb eredményt a dadogós érte el, aki több, mint húsz Bibliát adott el. Kérdezik tőle, hogy csinálta?

– A-A-A-Azt mo-mo-mo-mondtam, ha nem ve-ve-ve-veszik meg, fe-fe-fe-felolvasom.

Szemorvos

A szemorvos hosszasan vizsgálja a beteget, majd megszólal:

– Már ne haragudjon uram, de hogy talált ide a rendelőbe?

X-akták

– Hogy hívják Mulder ügynök lánytestvérét?

– Para Zita...

– Bocsánat, bácsi! Nincs szüksége segítségre a csokipudinghoz?

– Ki tette a nagypapa fogsorát az akváriumba?

Afrikai vírus

Egy férfi az afrikai körutazásból hazatérve nagyon rosszul érzi magát. Elmegy az orvoshoz, aki egy alapos kivizsgálást javasol neki. Befektetik a kórházba, egy elkülönített szobába, és elvégzik a vizsgálatokat. A betegágy mellett csörög a telefon, a férfi felveszi:

- Az orvosa vagyok. Rossz hírem van. Egy ritka afrikai vírussal fertőződött meg, ami nagyon veszélyes és ragályos.
- Nem lehet tenni valamit, doktor úr? - kérdezi kétségbeesve a beteg.
- Nos, adhatunk önnek palacsintát, pizzát vagy ostyátésztát.
- És az segít?
- Ööö... sajnos, nem... de csak ezeket tudjuk bedugni az ajtó alatt.

Hat szelet pizza

A szőke pizzát rendel az étteremben.

- Hány szeletre óhajtja, hogy vágjam? - kérdi udvariasan a felszolgáló. - Hat vagy tizenkét szeletre?
- Hatra. Tizenkettőt úgysem tudnék megenni.

Gyanakvó

- Ki az abszolút gyanakvó?
- ???
- Aki mielőtt kesztyűt húz, belenéz, hogy nincs-e benne az ellenség keze.

Házi egérfogó

Kereskedő a vevőnek:

- Na, hogy működik az általam készített egérfogó, amit tegnap vett nálam?

Vevő:

- Biztosan jól, mert ma reggel két egeret találtam az egérfogó előtt megdögölve. Valószínűleg halálra röhögték magukat, mikor meglátták a csapdáját!

Altató

Egy férfi bemegy az orvoshoz:

- Doktor úr, segítsen rajtam! Éjjelente nem tudok aludni, még altatóval sem, így nappal mindig álmos vagyok, és gyakran elbóbiskolok munka közben. A főnököm azt mondta, hogy kirúg, ha még egyszer el merek aludni.

- Sebaj, van itt egy új, bivalyerős altató, ebből vegyen be egyet lefekvés előtt, és minden rendben lesz.

A férfi hazamegy, és lefekvés előtt két pirulát is bevesz egy helyett, hogy tutira menjen. Reggel frissen ébred, és elmegy a munkába.

- Főnök úr, soha többé nem fogok elaludni munka közben!
- Ennek örülök, de hol volt a múlt héten?

Kecskebéka

A szélesszájú kecskebéka sétálni indul. Találkozik a tehénnel. Megszólítja:

- Hű, de nagyra nőttél! Ki vagy te, és mitől vagy ilyen nagy?

- Én vagyok a tehén, és a sok fütől nőttem ekkorára.

- Én pedig szélesszájú kecskebéka vagyok, további jó étvágyat.

A szélesszájú tovább sétál, találkozik a pulikutyával. Megszólítja:

- Hű, de hosszú szőröd van! Ki vagy te, és hogy tudtál ekkora bundát növeszteni?

- Én vagyok a pulikutya, és sok-sok csirkefarhátat eszem, ettől van ilyen szép szőröm.

A szélesszájú kecskebéka továbbhalad, és találkozik a gólyával. Megkérdezi:

- Hű, de hosszú nyakad van! Ki vagy te, és mitől nőtt ilyen hosszúra a nyakad meg a lábaid?

- Én a gólya vagyok, és rengeteg szélesszájú kecskebékát eszem!

- Hót olyot meg hol tolálsz?

Két tehén

Két tehén nadrágot vásárol a boltban. Mondja az egyik:

- Böő!
- Mondja a másik.
- Honnan tudod, még fel sem próbáltad!

Majom a ketrecben

Két majom ül a ketrecben. Mindkettő banánt eszik, de az egyik nem hámozza meg, hanem csak úgy eszi. A másik megszólal:

- Te nem hámozd meg?
- Minek? Tudom mi van benne.

Szivacs

- Képzeld, fél éve operáltak, és a sebész a gyomromban felejtett egy szivacsot!

- Félelmetes! - mondja a másik egyúttérzően. - És fáj?

- Azt nem mondanám, de azóta állandóan szomjas vagyok!

Vírushordozó

Katonaságnál rászól a közkatonára a felettese:

- Menjen a konyhára krumplit pucolni!
- Nem mehetek kérem, vírushordozó vagyok!
- Nem érdekel, azt majd más széthordja maga helyett...

Pattogatott kukorica

Egy idős férfi moziba megy. Megveszi a jegyét, majd beáll a sorba pattogatott kukoricát venni. Amikor meghallja, hogy 2 dollárba kerül, megszólal:

- Amikor én utoljára moziban voltam, még csak 10 cent volt a pattogatott kukorica.

- Uram, akkor nagyon fogja élvezni az előadást, ugyanis most már hangja is van a filmnek!

- Mindenkinek hiányzol, különösen a kutyának!

- Nem, fiúk. Nem lehet beltéri medencék!

Február 13-án a szabadkai Széchenyi István Általános Iskolában járt Valkovics Edit írónő. Számunkra ő már nem ismeretlen, hiszen tavaly is az iskolánk vendége volt. Az első találkozáskor a mi segítségünket kérte új verseinek megírásához. Arra volt kíváncsi, hogy mi milyennek látunk egy-egy hónapot, mi jut eszünkbe a hónapok nevének hallatán, milyen érzések kavarnak bennünk. Mi akkor sok mindent mondtunk, és nem is sejtettük, hogy egy-egy gondolatunkat az írónő majd beleszövi a verseibe. A könyvnek a Múltból a jelenbe címet adta, amelyet egy picit magunkénak is érzünk, és nagyon büszkék vagyunk rá. Köszönjük, hogy részesei lehettünk e könyv megszületésének.

A Hónapok csodái című verseskötvet a kisdíjaknak szánta, amelyet a zentai Kéz a kézben civilszervezet és a Magyarokanizsai Községbeli Szociális Védelmi és Szolgáltató Központ napközis fiataljai illusztráltak.

Iskolánkban meglátogatta az alsós és felsős osztályokat, ahol mesélt a verseskötetek megszületésének körülményéről, és felhívta a figyelmünket az olvasás fontosságára, hasznos tanácsokkal látott el bennünket. Mindenkit arra buzdított, hogy minél többet olvasson, hiszen így bővülnek ismereteink és gyarapszik a szókincsünk.

Lackó Babilónia, 8. osztály
Széchenyi István iskola, Szabadka

Író-olvasó találkozó

POSZTERÜNKHÖZ

Mai poszterünkkel Sótanyi Bálint szabadkai olvasónk kívánságát teljesítjük, ő kérte a Ford Raptor terepjárót.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

66 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncez Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ szerek@jopajtas.info